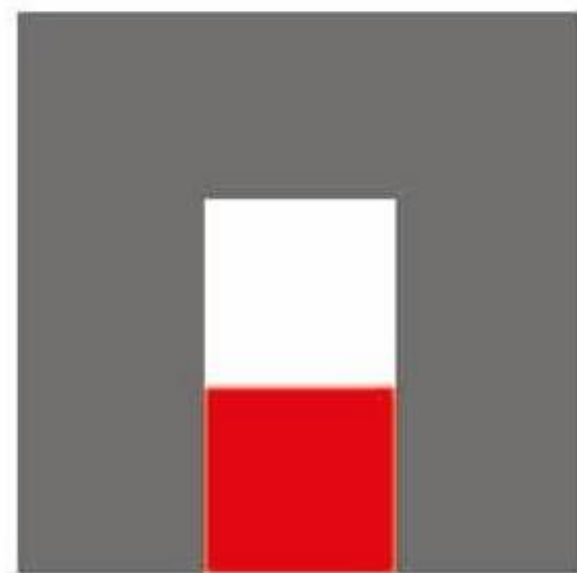
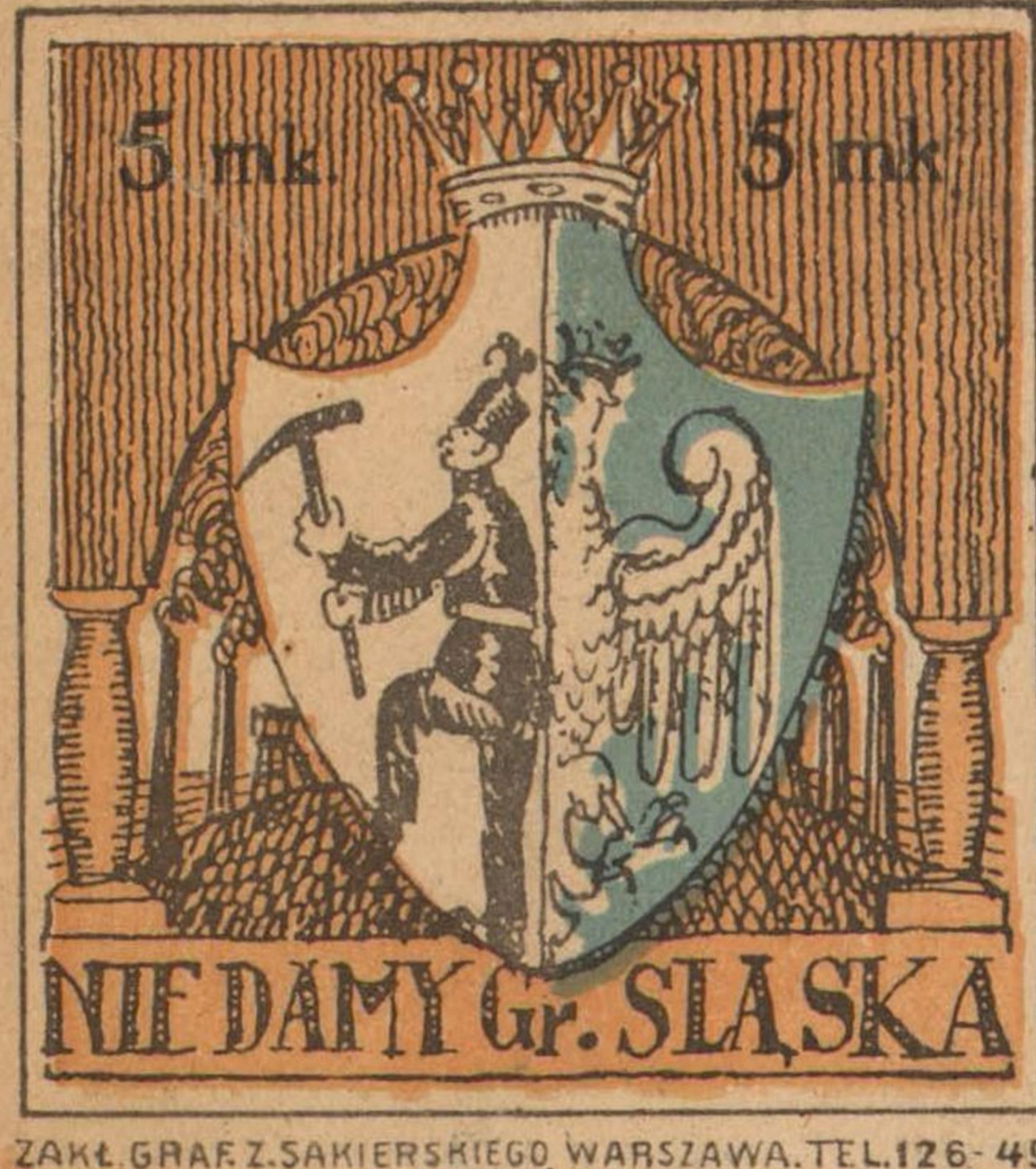

ARCHIWA PAŃSTWOWE

ARCHIWUM PAŃSTWOWE
W RADOMIU

Górny Śląsk musi być nasz !

Archiwum Państwowe w Radomiu w związku z przypadającą na 2021 rok 100. rocznicą plebiscytu na Górnym Śląsku, jak i III powstania śląskiego, do którego wybuchu ten doprowadził, przygotowało wirtualną ekspozycję traktującą o tychże tragicznych, ale i pełnych chwały wydarzeniach z dziejów naszej ojczyzny.

Poruszany plebiscyt został poprzedzony dwoma powstaniami śląskimi w latach 1919-1920 oraz zakrojoną na szeroką skalę kampanią propagandową. Nadmienione głosowanie, w myśl postanowień Traktatu Wersalskiego, miało miejsce na Górnym Śląsku w dniu 20 marca 1921 r.

Frekwencja była bardzo wysoka i wyniosła 97,5 %. W plebiscycie partycypowało 1190637 osób, z czego 19,3% (191308 osób) stanowiły osoby, które przyszły na świat na terenie spornym, lecz już go nie zamieszkiwały, tzw. emigranci.

Wynik okazał się niekorzystny dla państwa polskiego. Za przejściem ziem plebiscytowych we władanie niemieckie zagłosowało 707393 osób (59,4%, 182 tys. „emigrantów”), zaś za stroną polską opowiedziało się 479365 osób (40,3%).

Komisja Międzysojusznicza nie potrafiła dojść do porozumienia w kwestii podziału obszaru, którego dotyczył plebiscyt. Polacy 22 marca 1921 r. zaproponowali korzystne dla siebie rozdzielenie spornych terenów wg tzw. Linii Korfanteo, która przebiegała od strony południowej wzdłuż biegu Odry, a następnie do Olesna, co dawało 60% powierzchni oraz 70% mieszkańców ziem plebiscytowych.

Propozycja Polaków nie została przychylnie przyjęta przez komisję aliantów, czego wypadkową stanowi wybuch, przygotowywanego wcześniej, III powstania śląskiego w nocy z 2 na 3 maja 1921 r. Ogłoszono wówczas strajk generalny oraz przeprowadzono, zakończoną sukcesem, akcję dywersyjną, mającą na celu zniszczenie łączności kolejowej między Górnym Śląskiem a państwem niemieckim. W roli dyktatora powstania wystąpił Wojciech Korfanty.

Powstańcy szybko zajęli okręg przemysłowy Górnego Śląska. Ich liczba początkowo wynosiła ok. 30 tys. W końcu zrywu armia powstańcza liczyła ok. 45 tys. żołnierzy (w opracowaniach pojawia się również szacunek mówiący o 60 tys.).

Decyzja o rozpoczęciu powstania nie otrzymała oficjalnie akceptacji rządu polskiego. Ten jednak aktywnie wspierał walczących poprzez pomoc w zakresie wyszkolenia i uzbrojenia bojowników.

Dowództwo nad siłami powstańczymi objął wielkopolanin ppłk. Maciej Mielżyński. Wspomniany koordynował działalność 3 grup wojskowych: „Południe” (ppłk. Bronisław Sikorski), „Wschód” (kpt. Karol Grzesik) i „Północ” (kpt. Alojzy Nowak).

W późniejszym okresie zastąpił go Kazimierz Zentkeller.

Opór Polakom stawiała Samoobrona Górnego Śląska, formacja wojskowa dowodzona przez gen. Karla Hoefer’a. Niemcy dysponowali ok. 30 tys. żołnierzy (dane polskie mówią o 40 tys. w końcu powstania).

Po serii zwycięstw Polaków i osiągnięciu „Linii Korfanteo” doszło do ogłoszenia przez Naczelną Komendę Wojsk Powstańczych wstrzymania ofensywy. Niemcy prowadzili jednak, w ograniczonym zakresie, działania zbrojne, gdyż odmówili udziału w rozmowach i przygotowywali się do kontrującego natarcia.

Początek tej kontrofensywy miał miejsce 21 maja 1921 r. Niemcy, po zaciętych walkach, odnieśli sukcesy w bitwach w rejonie Góry św. Anny i Kędzierzyna, jednakże nie zdołali dotrzeć do centrum górnośląskiego okręgu przemysłowego i odbić utraconych wcześniej terenów, co miało stanowić ich cel strategiczny.

Ostatecznie 26 czerwca podpisane zostało porozumienie dotyczące wycofania się wojsk obu walczących stron ze swoich pozycji. 5 lipca zwaśnione oddziały opuściły obszar sporny.

Liczbę osób, które bohatersko poległy w powstaniu, po stronie polskiej, szacuje się na ok. 1800-2000 (źródła nie pozostają w tej kwestii jednomyślne). Straty niemieckie szacuje się na ok. 1500 rannych i 500 osób pozbawionych życia.

Decyzja Rady Ambasadorów z 20 października 1921 r. dotycząca podziału Górnego Śląska położyła kres krwawemu sporowi, który toczyły zwaśnione państwa. 15 maja 1922 r., w Genewie, podpisana została Polsko-Niemiecka Konwencja Górno-Śląska, odnosząca się do praw mniejszości narodowych i relacji między krajami.

Finalnie do Polski, z terenu będącego przedmiotem plebiscytu, włączono 46 % mieszkańców i 29 % ziem, na których znajdowało się wiele kopalni, hut i stalowni.

Niniejsza wystawa prezentuje dokumentalne pamiątki plebiscytu na Górnym Śląsku i w niewielkim stopniu powstańczego zrywu przechowywane w Archiwum Państwowym w Radomiu.

Ekspozycja mieści głównie druki ulotne z lat 1920-1921 dotyczące się plebiscytowej akcji propagandowej prowadzonej na ziemi radomskiej przez specjalnie stworzone w tym celu komitety, na czele z utworzonym 9.12.1919 r. Komitetem Plebiscytowym Ziemi Radomskiej oraz materiały odnoszące się do imprez, z których dochód miał zostać przekazany na rzecz plebiscytu.

Na przewodniczącego Wydziału wykonawczego Komitetu Plebiscytowego Z. Radomskiej wybrano Macieja Glogiera. W skład wydziału wszedł również ks. Józef Rokoszy. Na obszarze ziemi radomskiej powstało ponad 40 subkomitetów (źródła, do których dotarł autor mówią o 41 i 43), które miały mieścić się w siedzibach sądów pokoju i realizować dzieło komitetu w terenie.

Działalność Komitetu ogniskowała się na uświadamianiu społeczeństwa o ważkości kwestii plebiscytu, poprzez przygotowywanie różnych wieców i odczytów oraz na zbieraniu funduszy, organizując imprezy na cele plebiscytowe. Komitet rozprowadzał również specjalne znaczki (szerzej i dokładniej o pracy danego podmiotu w jego sprawozdaniu stanowiącym część tej źródłowej kompilacji).

Obok scharakteryzowanego Komitetu, w sposób niezależny, działalność prowadził Okręgowy Kolejowy Komitet Plebiscytowy, którego siedziba znajdowała się w Radomiu. Na czele zarządu tego ciała, utworzonego 5.2.1920 r., stanął ówczesny Prezes Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Radomiu. Komitet zorganizował, do 10.2.1921 r., 73. wiece oraz służył lokomocyjną pomocą osobom posiadającym uprawnienia do wzięcia udziału w plebiscycie. Omawiany komitet, pod który podlegało kilka subkomitetów, współpracował z Komitet Plebiscytowym Ziemi Radomskiej.

Interesująco od strony graficznej prezentują się tzw. cegiełki, rozprowadzane dla wsparcia głosowania nad przyłączeniem do Polski spornych terenów, które znalazły miejsce w tym zestawieniu. Frapujący jest również znaczek, wieńczący wystawę, opatrzony dedykacją „Radom powstańcom górnoślązkim”. Ciekawie przedstawiają się także pieczęci, jakimi posługiwał się Polski Komisariat Plebiscytowy dla Górnego Śląska.

Serdecznie zapraszamy do zapoznania się z zarysowanymi wyżej materiałami, stanowiącymi bogate źródło dot. plebiscytu na Górnym Śląsku, na który nie pozostali obojętni mieszkańcy regionu radomskiego.

„Cegielka” Komitetu Pomocy dla Górnego Śląska w Końskich”, okres
plebiscytów.

Zbiór Romana Ryty, sygn. 1, s. 4, poz. 27.

ODEZWA

KOMITETU PLEBISCYTOWEGO ZIEMI RADOMSKIEJ.

POLACY i POLKI!

Na mocy postanowień traktatu pokoju Wersalskiego niektóre ziemie ongi Polsce zabrane w najbliższej przyszłości wypowiedzieć się mają, czy chcą do Państwa Polskiego, czy innego państwa należeć.

Dziwne napozór pytanie, czy ludność przeważnie Polska woli do Macierzy powrócić, czy poddaństwo obcych przyjąć, ale nie dziwne, gdy od odpowiedzi, która nastąpi, zależne są prawa obywatelskie i dobrobyt zapytywanych, którym zohydzają Polskę, a obiecują złote góry pod panowaniem niemieckim lub czeskim.

Czy prawdę mówią, czy rzetelnie obiecują wrogowie nasi? Po stokroć nie!

Polska taka, która „wyżywić może pół świata” pragnie przygarnąć wszystkie swoje dzieci i sprosta zadaniu uczeiwie, a jako Macierz serdecznie.

Wróg jednak działa: obalamuca tam, na obu Ślązkach, Warmji, Prusach Wschodnich, Spiżu i Orawie ludność Polską, która w decydującej chwili zachwiać się może, bo wróg nasz chytry i zorganizowany, zasobny i na agitację pieniędzy nie żaluje.

Patryoci polscy potworzyli tam, na ziemiach plebiscytowych, komitety polskie; na czele jednego stanął znany nam ks. Dominik Ściskala. Komitety te pracują, uświadamiają, bronią ludność przed fałszem i chytrością wrogów polskości, lecz środków im brak: odezwy, broszury, pisma, a czasem nawet żywność dla przymierających głodem, dużo kosztują—więc trzeba im pomóc, pomóc koniecznie a rychło, gdy od wyniku plebiscytów nasza jedność narodowa, nasza niezależność państwowa i gospodarcza zawisła.

Zawiązał się Komitet plebiscytowy Ziemi Radomskiej i tworzą się Komitety z nim łącznie działające na całym obszarze ziemi naszej i odwołują się do wszystkich sere i sumień polskich — pomóżcie!

Nie jesteśmy bogaci, potrzeb naokół dużo, a jednak nie skąpmy grosza ofiarnego na akcję plebiscytową, bo grosz ten wrócić się może tysiąckrotnie, jeżeli nie nam, to pokoleniom następnym, gdy w istotnie zjednoczonej Polsce zakwitnie jedność narodowa i powszechny dobrobyt.

Radom. Grudzień 1919.

Wydział Wykonawczy Komitetu Plebiscytowego:

Arkuszewski Marjan.
Bielski Tadeusz.
Glogier Maciej.
Gniewosz Włodzimierz.

Kaliszczak Marcin.
Kulej Eugenjusz.
Kuczyński Adam.
Müller Jerzy.

Pitula Józef.
Przyjalkowska Zofja.
Przyłęcki Tadeusz.
Ks. Kan. Rokoszny Józef.

Świątkowski Józef.
Woszczyński Zdzisław.
Wronka Stanisława.
Żuchowski Bolesław.

Odezwa Komitetu Plebiscytowego Ziemi Radomskiej informująca o zawiązaniu się tego, 1919 r.

Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn. 170.

Pras Plebiscytów na Szląskach, Warmiji, Prusach Wschodnich, Szwecji i Granie nadleśniczej. Akcja nawiązująca ze strony Polaków podjęta jest olbrzymich funduszy: odczuły, broszury, odczuły, wieści i t.p. Kształtują dużo, a bez tej akcji, zabiegi wrogów naszych nie przebiegające w środkach bałamucą ludność, która choć polska wypowiadając się może przeciwko należeniu do Polski. Był Państwowym i dobrobyt ekonomicznym Państwa Polskiego na długi okres czasu od wyniku Plebiscytów zależy. Trzeba więc zorganizować akcję pomocniczą, która z jednej strony zamocniła by, że na zjednoczeniu wszystkich ziem polskich, w jedno silne, niezależne i bogate Państwo Polskie, kaideemu dobru Polakowi zależy, a która z drugiej strony, dostarczałaby tam na miejscu Plebiscytów środków materialnych, fin. pomocy których, mogłaby zwalczać machinacje wrogów naszych.

Nie musimy zwracać uwagi na Radomiu Komitet Plebiscytowy ziem Radomskich, który składa się z kilkunastu delegatów istniejących w Radomiu Instytucji państwowych, społecznych i finansowych i którzy zarezerwowali miejsca dla Delegatów Subkomitetów, we wszystkich większych ośrodkach ziem Radomskich.

Jako przewodniczący Wydziału Wykonawczego, Komitetu Radomskiego, zwracam się do W.S. z prośbą o podjęcie energicznej inicjatywy zorganizowania Subkomitetu plebiscytowego na miejscu. Forum decyzyjne działalności Subkomitetu należy opisać na forum decyzyjnym Sądu polskiego. Skład Subkomitetu dowolny, zależy od warunków miejscowych, dla umożliwienia jednakże przystąpienia do działania, nie powinien być zbyt liczny. Byłoby pożądanym, aby w skład Subkomitetu bezwarunkowo wchodził: miejscowy Przedstawiciel Duchowności Kościoła katolickiego, miejscowy przedstawiciel władzy Sądowej, i Administracyjnej, Delegat z Zjednoczenia Polak, przedstawiciel ziemianstwa, gmin wiejskich i Naukowej iś. Należy dążyć szybko, nie uwalniać dnia do stracenia. Po zorganizowaniu Subkomitetu plebiscytowego, proszę o natychmiastowe powiadomienie pod adresem M. Glogier Sąd Wojewódzki, o składzie tegoż i podaniu imienia i nazwiska wybranego przez Subkomitet Delegata, który będzie członkiem Komitetu Plebiscytowego ziem Radomskich. Dla ułatwienia działania przesylam 5 egzemplarzy instrukcji, jak zdobywać fundusze na akcję plebiscytową i zwracam uwagę, że Subkomitet w swej działalności nie może być sztywnym, działa i rozkłada się autonomizmie, że wszelkie inicjatywa własna jest pożądaną, jedynie zaś w celu zrealizowania pracy należy wszelkie zalecenia fundusze przesłać na ręce Starosty Wydziału Wykonawczego Komitetu Plebiscytowego w Radomiu. Należy pod adresem Starosty Radomskiego podać w Radomiu. Sprawozdania o uzyskaniu i wydostawianiu funduszy będzie Subkomitet otrzymywać po prostu: Główny akcja i w sprawie plebiscytowania odpowiadają zamianom. Akcja Subkomitetu, proszę o zainicjowanie odpowiedniej ilości w stosunku do wypracowania int. i o gotowości. Należy dołożyć gotowe około 20 grudnia. Wobec trudności przesłać i możliwości zainicjowania pracy, należy złożyć wypożyczyć jedynie po osobistym zgłoszeniu się osoby przez Subkomitet upoważnionej. Jednocześnie przesylam 5 egzemplarzy nieadresowanych zaproszeń, do ostatecznego wypełnienia i zwrócić podług adresu i 5 egzemplarzy odebrać do Ludności Radomskiego Komitetu. Zarządzam, że zaproszenia i moim podpisem, są tylko dla informacji, a więc, że bez żadnego organizacyjnego Subko, zmiętna plebiscytowego w imię składają się osoby, które inicjatywę po uprzedniej naradzie mającej za zadanie zaprosić. Należy w odpowiednim gotowości W.S. podjąćcia w swojej pracy dla dobra Główny jedynie raz polecam gorąco wszelkie prośby i prośby z powiadomieniem. M. Glogier

Odezwa Wydziału wykonawczego Komitetu Plebiscytowego Ziemi Radomskiej wzywająca do tworzenia subkomitetów, 1919 r.

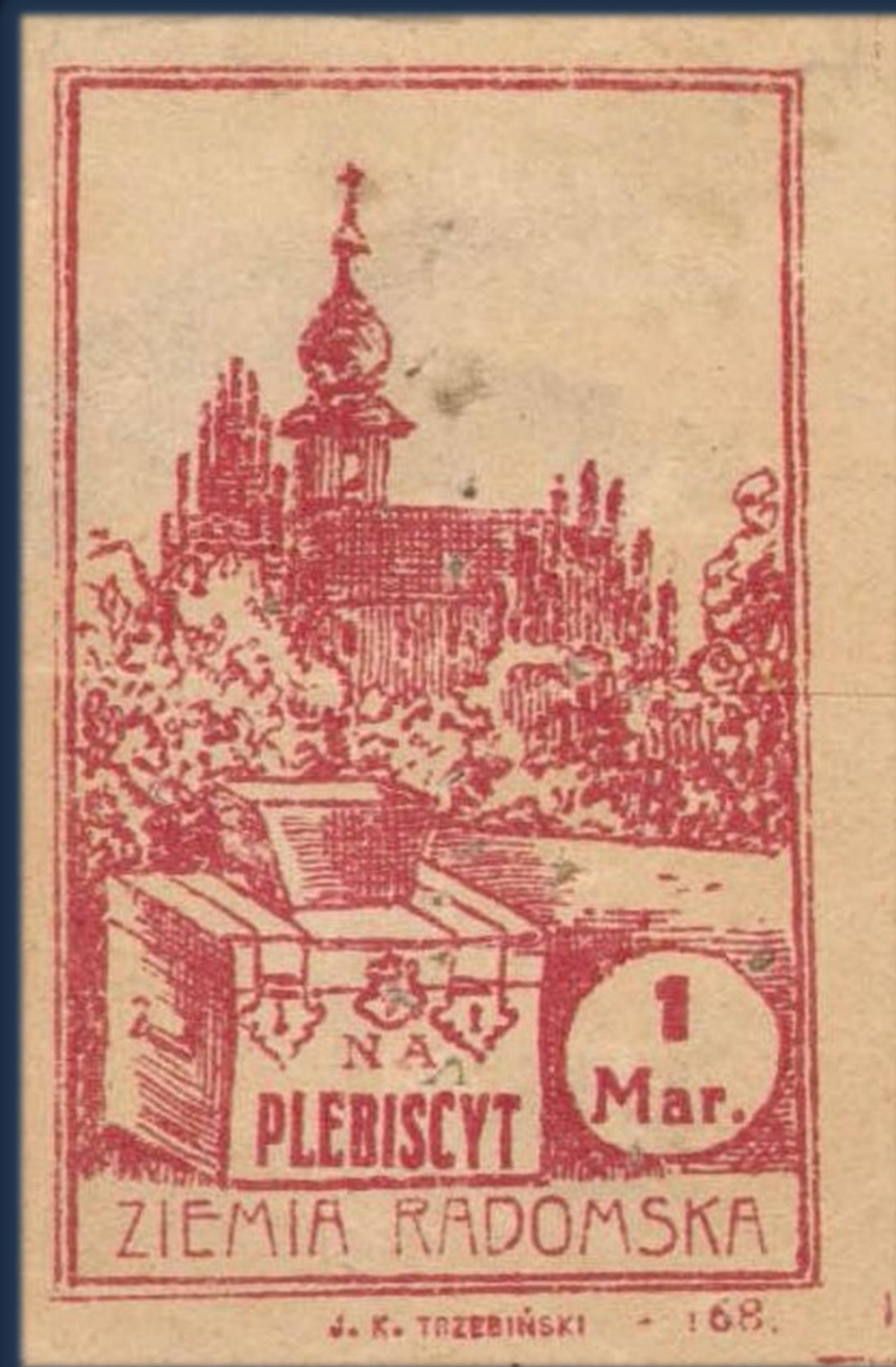
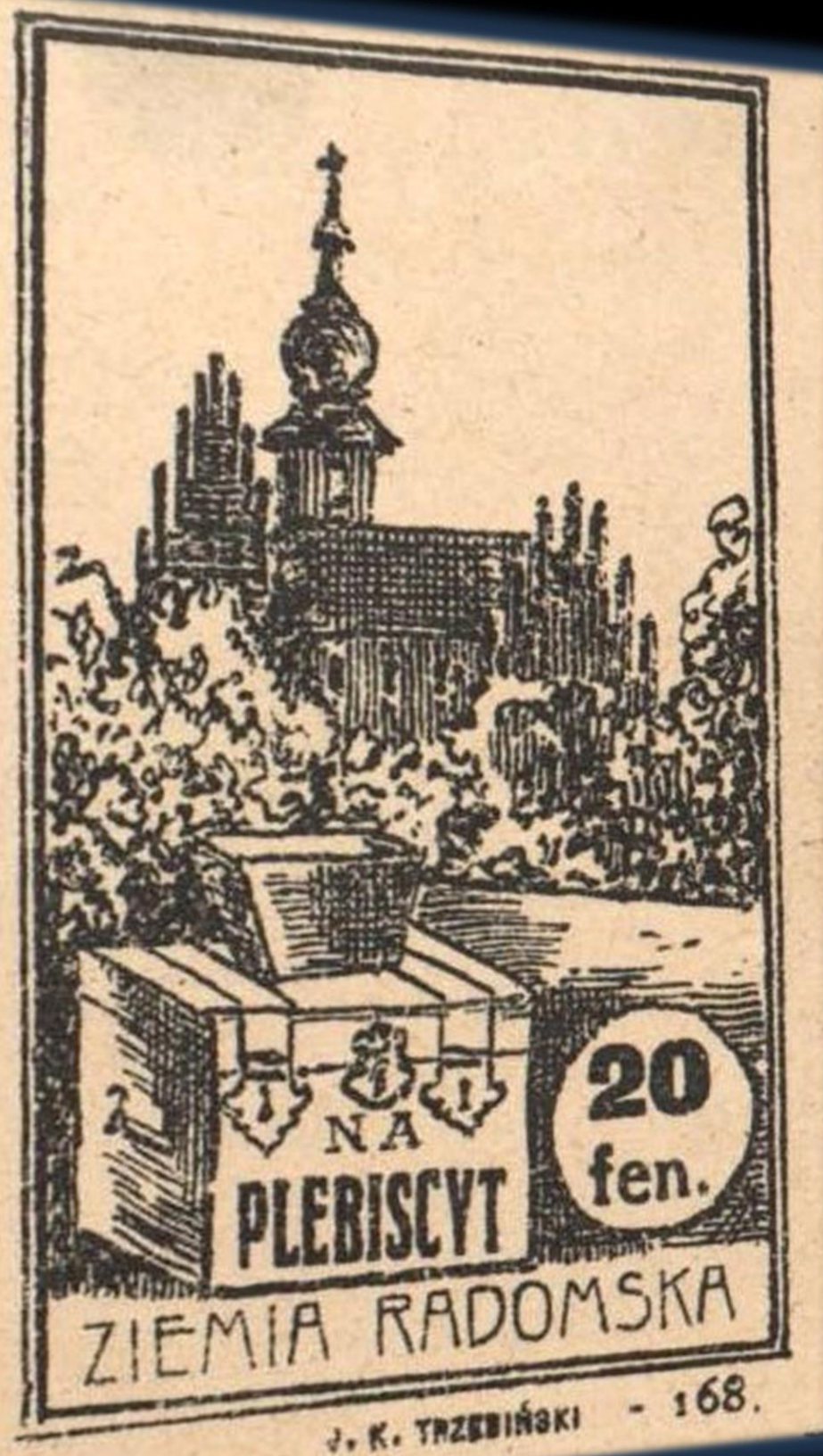
Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,

sygn. 3815.

2

Wydział uytomarszy Komitetu Plebisytorego
Radom quadr. 1919. nr Radomian. -

**Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn. 3815**

„Cegiełki” z okresu plebiscytów

Zbiór Romana Ryty, sygn. 1, s. 5, poz. 13-15.

RODACY!

Idąc za przykładem innych miejscowości na całym obszarze ziemi Polskiej, dnia 19 Stycznia 1920 r. na ogólnym zebraniu w miejscowej Resursie został wybrany Subkomitet Plebiscytowy, który pozostaje w łączności z Głównym Komitetem Plebiscytowym w Radomiu.

Obecnie Subkomitet przystąpił do zbierania ofiar na cele plebiscytowe, chcąc w ten sposób przyjąć z pomocą patriotycznej ludności polskiej Śląska Cieszyńskiego, Śpiżu, Orawy, Śląska Górnego, Warmii, Prus Wschodnich.

Odezwa tą Subkomitet zwraca się do wszystkich, komu jest drogą idea zjednoczonej Polski, z gorącym wezwaniem o dopomożenie zebrania niezbędnych funduszków na plebiscyt przez zakup marek plebiscytowych po sklepach, przez składanie fantów na loterję, przez opodatkowanie się sklepów, instytucji i osób prywatnych.

RODACY! My już posiadamy wolność i cieszymy się nią, lecz nie wszyscy jeszcze Polacy wobec świata mają szczęście należeć do wolnej i zjednoczonej Polski. My nie możemy poskąpić żadnej ofiary z życia i mienia, abyśmy tylko wszyscy — i oni, Piastowskiej ziemi synowie, mogli się znaleźć razem pod Orła Białego skrzydłami.

I nie poskąpimy! Tak nam dopomóż Bóg!

Kamienna—Skarżysko w Styczniu 1920 r.

Subkomitet Plebiscytowy: | Ks. Romuald Śmiechowski—Prezes.
| Teofil Królikowski—Wiceprezes.
| Franciszka Tylmanowa—Skarbnik.
| Antoni Zalewa—Sekretarz.

Członkowie Subkomitetu: | Ks. Józef Kaczmarzyk.
| Stanisława Słoniewska.
| Aleksander Banasik.

Odezwa Subkomitetu Plebiscytowego w Skarżysku-Kamiennej wzywająca do moralnego i materialnego poparcia akcji plebiscytowej, 1920 r.

Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn 174.

KOMITET PLEBISCYTOWY ZIEMI RADOMSKIEJ

u r z ą d z a

w Niedzielę dnia 25-go Stycznia 1920 r.

o godz. 12¹/₂ przed południem

W SALI KINOTEATRU „CORSO” (UL. KOŚCIELNA)

WIEC

W SPRAWIE PLEBISYTU NA ZIEMIACH POLSKICH:

Mazurach, Warmji,

Śląsku Górnym — Cieszyńskim, Spiszu i Orawie.

PORZĄDEK DZIENNY.

1. Zagajenie i sprawozdanie z dotychczasowej działalności Komitetu plebiscytowego Ziemi Radomskiej przez Przewodniczącego tegoż Komitetu.
2. Referaty: a) Tereny plebiscytowe pod względem geograficznym (P.M. Małuja). b) Europa, Polska i plebiscyt (P. O. Rackiewicz). c) Znaczenie terenów plebiscytowych dla Polski pod względem kulturalno-narodowym i politycznym (P. B. Pindelski).

Przyjdźcie wszyscy komu droga Ziemia Polska!

WSTĘP BEZPŁATNY.

UWAGA: Przedstawienie Młodzieży na tę porę wyznaczone odwołuje się.

Zawiadomienie Komitetu Plebiscytowego Ziemi Radomskiej o wiecu w sprawie plebiscytu na ziemiach polskich, 1920 r.

Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn. 940.

KOLEJARZE!

W najbliższym czasie ma się rozstrzygnąć na zachodniej polaci Polski los odwiecznych naszych ziem.....ziem opromienionych chwałą naszych pradziadów i krwią ich użyźnionych.

Pękły wiekowe kajdany, lecz zmaganie się z ciemiężcami nie skończyło się jeszcze. Podczas długiej narodowej nocy, gdy naród popadł w niewolę, wrogowie nasi wydali walkę ostateczną Duchowi Polski. W ciągu długich lat najdzicy systematycznie, a bezwzględnie ni-zczyli wszystko, co polskie. Ciężką próbę przeszły zwa-zcza dzielnice, sąsiadujące z zaborcami.

Dziś te dzielnice mają głośno wobec świata zadokumentować, że stanowią nierozłączną część Macierzy Polskiej krew z krwi naszej, kość z kości naszych.

Na nas ciąży obowiązek okazania tym, którzy są wyłączeni z gronie Ojczyzny, iż duszą jesteśmy z nimi i dlatego musimy wyteżyć wszystkie siły, by wyrwać nasz lud i nasze ziemie ze szponów zaborców.

Nasze bogate pokłady węgla, Śląsk Górny i Cieszyński jest w niebezpieczeństwie, gdyż ziemie te uznano również za tereny sporne.

Od tego, jaki los spotka te ziemie w przeważnej części przyszłość Polski i nasz dobrobyt zależy.

Bez węgla nie masz przemysłu, bez przemysłu Polska będzie wiodła suchotniczy żywot i popadnie w ekonomiczną, a co zatem idzie i polityczną zależność.

Lud Górnego Śląska w pamiętne dni sierpniowe krwią swoją i życiem najlepszych swych synów zadokumentował swoją przynależność do Polski. Wzrok powstańców śląskich, walczących przeciwko brutalnej przemocy nie mógł nie dojrzeć wyciągniętych milionów bratnich ramion Ojczyzny, wśród których, nie zabrakło kolejarzy.

Kolejarz-Polak, już dał wyraz łączności z gnębionym ludem, bo jeden z pierwszych wystąpił z ofiarą by ulżyć doli tych, co w męce wygnania ginęli.

Dziś nastał dziejowy moment w życiu Ojczyzny. Wśród świadomych ważności chwili warstw społecznych nie powinno i nie może zbraknąć kolejarzy.

W wysiłku zbiorowym społeczeństwa o nasze nieprzedawnione prawa musimy przyjąć czynny udział.

KOLEJARZE! Za naszą przyszłość, za przyszłość Polski...

Nie damy ziemi skąd nasz rod...

.....
W poczuciu ważności przeżywanych dni, utworzył się w Radomiu Okręgowy Komitet Plebiscytowy, mający na celu skoordynowanie akcji całego zespołu pracowników kolejowych i nadanie im, oraz odnośnym uchwałąm należytego kierunku.

Okręgowy Kolejowy Komitet Plebiscytowy niniejszym wzywa kolegów do zawiązywania Miejscowych Subkomitetów na linjach Okręgu Radomskiego oraz proponuje współkolegom innych Okręgów stworzenie podobnych komitetów dla swoich Okręgów.

Sekretariat Okręgowego Kolejowego Komitetu Plebiscytowego, mieszczący się chwilowo w Wydziale Dochodów Dyrekcji Radomskiej, czynny codziennie między godz. 6—8 popołudniu będzie udzielał miejscowym Subkomitetom wszelkich wskazówek i informacji w ich pracach i zamierzeniach.

Poparcie akcji plebiscytowej musi być nie tylko moralne, ale i materialne. To też Okręgowy Kolejowy Komitet Plebiscytowy uchwalił zwrócić się do kolegów o opodatkowanie się na rzecz plebiscytu w stosunku od 1/2% i więcej do pobieranych pensji. Przedstawicielstwo Związku dedeszą № 1012 poparło zamierzenie Komitetu. W myśl wspomnianej depeszy, zgodę na opodatkowanie się należy kierować do Sekcji Rachuby odpowiednich Wydziałów.

Okręgowy Kolejowy Komitet Plebiscytowy wierzy, że wśród uświadomionych pracowników kolejowych nie znajdzie się nikt, ktoby nie zrozumiał jak wielkie ma znaczenie dla przyszłości naszego Narodu te kilka bieżących miesięcy walki plebiscytowej.

W JEDNOŚCI SIŁA...

DO PRACY, DO CZYNU...

Józef Mrozowski,
Jan Krzeczkowski,
Walery Bagiński,
Bronisław Buczek,

Wacław Ekiert,
Adam Kuczyński,
Włodzimierz Krzyżanowski,
Wacław Komarnicki,

Juljan Motława,
Władysław Ońko,
Edward Pisarek,
Stanisław Szczepański,
Bolesław Żuchowski.

Odezwa Okręgowego Kolejowego Komitetu Plebiscytowego w Radomiu wzywająca kolejarzy do aktywnego działania na rzecz przyłączenia Śląska do Polski, 1920 r.

Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn. 173.

Komitet Plebiscytowy z. Radomskiej

W NIEDZIELE 8 LUTEGO 1920 R.

o godzinie 12¹/₂ w południe

W SALI KINOTEATRU „CORSO”

urządza

WIEC UROCZYSTY

Z POWODU DOTARCIA

WOJSK POLSKICH DO MORZA.

O godzinie 5-ej po południu

WIECZÓR UROCZYSTY

MŁODZIEŻY SZKÓŁ ŚREDNICH i SEMINARIÓW NAUCZYCIELSKICH

w Sali Państwowego Seminarjum—Skaryszewska 17.

Przy wejściu na salę sprzedawane będą znaczki plebiscytowe.

**Afisz Komitetu Plebiscytowego
Ziemi Radomskiej informujący
o uroczystym wieczorze połączonym
ze sprzedażą znaczków
plebiscytowych, 1920 r.**

Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn. 941.

KOMITET PLEBISCYTOWY ZIEMI RADOMSKIEJ.

W Niedzielę d. 21 Marca 1920 r.

W SALI KINOTEATRU „CORSO” (KOŚCIELNA 9)

O GODZINIE 12½ W POŁUDNIE

odbędzie się

PUBLICZNE ZEBRANIE SPRAWOZDAWCZE

Z UDZIAŁEM DELEGATÓW Z 43 SUBKOMITE-
TÓW PLEBISCYTOWYCH ZIEMI RADOMSKIEJ.

Tylko co przybyły umyślny delegat Komitetu
złoży sprawozdanie ze stanu akcji plebiscytowej
na Śląsku Cieszyńskim i Górnym.

=====

≡ WEJŚCIE BEZPŁATNE. ≡

=====

**Afisz Komitetu Plebiscytowego Ziemi
Radomskiej zawiadamiający
o publicznym zebraniu
sprawozdawczym, 1920 r.**

Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn. 167.

„Cegiełka” z okresu plebiscytów

Zbiór Romana Rytla,
sygn. 1, s. 5, poz. 11.

Wydział wykonawczy Komitetu
plebiscytowego Ziemi radomskiej
w Radomiu dnia 2.3.1920.

Do
Subkomitetu plebiscytowego
w

Wychamując uchwałę Wydz. wyk. Kom. pleb. Ziemi radom. z dn. 23.2.20. zawi-
domiamy, że dnia 21 marca b.r. odbyć się w Radomiu Zjazd de-
legatów z wszystkich Subkomitetów plebisc. Ziemi Radomskiej. -
Zajmując program Zjazdu - apelowany gorąco i pragnię o wystawie na
Zjazd delegatów miejscowego Subkomitetu
Wobec czasu do blizszych terminów plebiscytu, - wobec ograniczeń potrzeb na
ogół na terenie plebiscytu obywateli, - Komisary i prelegi jest sprawą
odroczenia wstąpienia do rad, obywateli i radców do wiadomości
najbliższych mas społeczeństwa i do zwołania niezbędnych funduszy.
Wydział wykonawczy kierując miejsca w I części programu Zjazdu dla delega-
tów z Subkomitetów; - przewidując krótkie, najwyżej 15-minutowe.
Pragnąc przewidzieć delegatów potrzeb, dając im olem przesłanie na kilka
dni przed Zjazdem. - W przeddzień Zjazdu, - w sobotę 20.3. b.r. od-
być się o godzinie 7¹⁵ wieczorem, w sali renowy Radomskiej kulielboka 41, -
zwołanie Wydziału wykonawczego na którego delegatów z powołaniem, dys-
ponując czasem, racemą komierzy przybyć.
Subkomitety - których delegatów nie zwołamy, prosimy o
kierując miejscowego subkomitetu potrzeb, wzywać to moralię bezpłato-
nie.

Program
Zjazdu delegatów Subkomitetów plebiscytowych Ziemi radomskiej
dnia 21 marca 1920 r. w Radomiu odbyć się mającego.

Część I. (o godzinie 12¹⁵ po południu)

1. Publiczne zwołanie sprawozdawcze
w sali kinoteatru "Carso" kasierka 5
o zwołaniu (Prezes Wydziału wykonawczego)
2. Ogólne sprawozdanie z dotychczasowej
działalności Komitetu radomskiego i
43 Subkomitetów (Sekretarz Wydziału wyk.)
3. Referat historyczno-polityczny
Wiceprezes Komitetu albo Inżynier
Radkiewicz
Przewodniczący delegatów
Wnioski i rozstrzygnięcia.

Za Wydział wykonawczy

Prezes: w. Kalinowski

Sekretarz
Piliński

Część II.

o godzinie 5 po południu
w sali renowy radomskiej
kulielboka 41.

Powiadanie sprawozdawcze
członków Wydziału wykonawczego
i delegatów Subkomitetów; -
radania na najbliższą przyszłość,
wnioski i zwołanie Zjazdu.

Pismo Wydziału wykonawczego Komitetu Plebiscytowego Ziemi Radomskiej informujące o zjeździe delegatów z wszystkich subkomitetów plebiscytowych ziemi radomskiej w dniu 21.03.1920 roku w Radomiu.

Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,

sygn. 3814.

Do
Subkomitełu Plebiscytowego
w Górnym Śląsku

Plebiscyt na Górnym Śląsku za kilka tygodni.

Zbliża się dla Narodu Polskiego wielki dzień wolny, - dzień, - w którym
po raz pierwszy stojemy w rękach z niemieckim wrogiem zorganizowanym,
winnym nam i nieprzyjaciółom naszym, - by ten kraj śląski nam
wybrać i zabrać łask, jak nam wydawało Wam i nam.

Musimy zatem wyrazić wszelkie siły by wykrasć niemiecką wolę Narodu
Polskiego, że Śląsk był, będzie i pozostać naszym.

Władymy Kraj - jak Polska długa i szeroka - odległa nie odległa
Tydzień Górnego Śląska, - niechże nie i Ziemia Radomska, - której
odległość z Górnego Śląska na cele plebiscytowe z górą 800000 mk,
a z Górnego Śląska, - za pośrednictwem Prezesa Śląska - skądami
na rzecz Narodu Sejmu 400000 mk, - jeżeli raz da dowód
swojej siły i wytrwałości ofiarowej na cele narodowe.

W myśl uchwały Wydziału Wykonawczego Komitetu plebiscytowego
Ziem Radomskiej z dn. 27. XII. 19. - w myśl Wznowienia Marszałka Sejmu
zwołanego na 24. X. 19. - w sprawie uchwały dnia 6. X. 19. -
w sprawie i zbioru publikacji na Górnym Śląsku, - uchwalenia
odpowiednich rezolucji i nadania nam wieloletniego sprawowania
zdecydowania, które przez Prezesa Warszawskiego przekaże do
wiadomości publicznej. -

Kiech ludność Górnoszlącka niechże i Polska o wieloletniej
niechże do tego by dalej żyli pod pręgą śląską.
(Zelazna granica granicy nadania)

Niemniej nam jest sprawa rejestracji emigrantów polaków pochodzących
z Górnego Śląska; - Niemcy zarejestrowali już z górą 300000
emigrantów, - my zaledwie garstkę, - a przecież namie ci emigranci
mogą nadawać o mym plebiscytem. -

Pracimy o energiczność, przez którą będziemy, by sprawa
nasza była wiodła na Górnym Śląsku - uprawnione do go-
sławania. - Kalendarz do nas nie przez księży - naj-
bardziej gminny - Zakłady fabryk - Złoty - Złoty -

**Pismo Wydziału wykonawczego
Komitetu Plebiscytowego Ziemi
Radomskiej dot. zbiórki funduszy
na zbliżający się plebiscyt na Górnym
Śląsku oraz rejestracji Polaków
pochodzących z Górnego Śląska, 1920 r.**

Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,

sygn. 3780.

**Pismo Wydziału wykonawczego
Komitetu Plebiscytowego Ziemi
Radomskiej dot. zbiórki funduszy
na zbliżający się plebiscyt na Górnym
Śląsku oraz rejestracji Polaków
pochodzących z Górnego Śląska, 1920 r.**

**Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn. 3780.**

by ani jeden głos polski nie przeszedł, - by akcja re-
jestracji wyszła na korzyść rezultatu.
Emigranci polscy - nie sprzeciwiają się zarejestrowaniu -
obawiają się jedynie - kontrybucji i nacisków -
Dlatego legat szwajcarski w Warszawie, - tak, że ka-
żdy głoszący spójni byłby swój obywatel bez powo-
nia i aktywności politycznej - nawet kontrybucji i nacisków
nie rodziły i ustroniły zarobku przez czas głosowania
legat szwajcarski. -

W celu rejestracji należy najdalej idąc wyjechać i na-
dziejanie na niemieckich kłórego njez dozwolony.
Sprawa bardzo pilna -
Zamierzamy ogłosić w Dzienniku niemieckim i w ni-
emieckim oraz w niemieckich i w niemieckich Dziennikach
winną nam i jeździć przez wiele odczytów i sp.

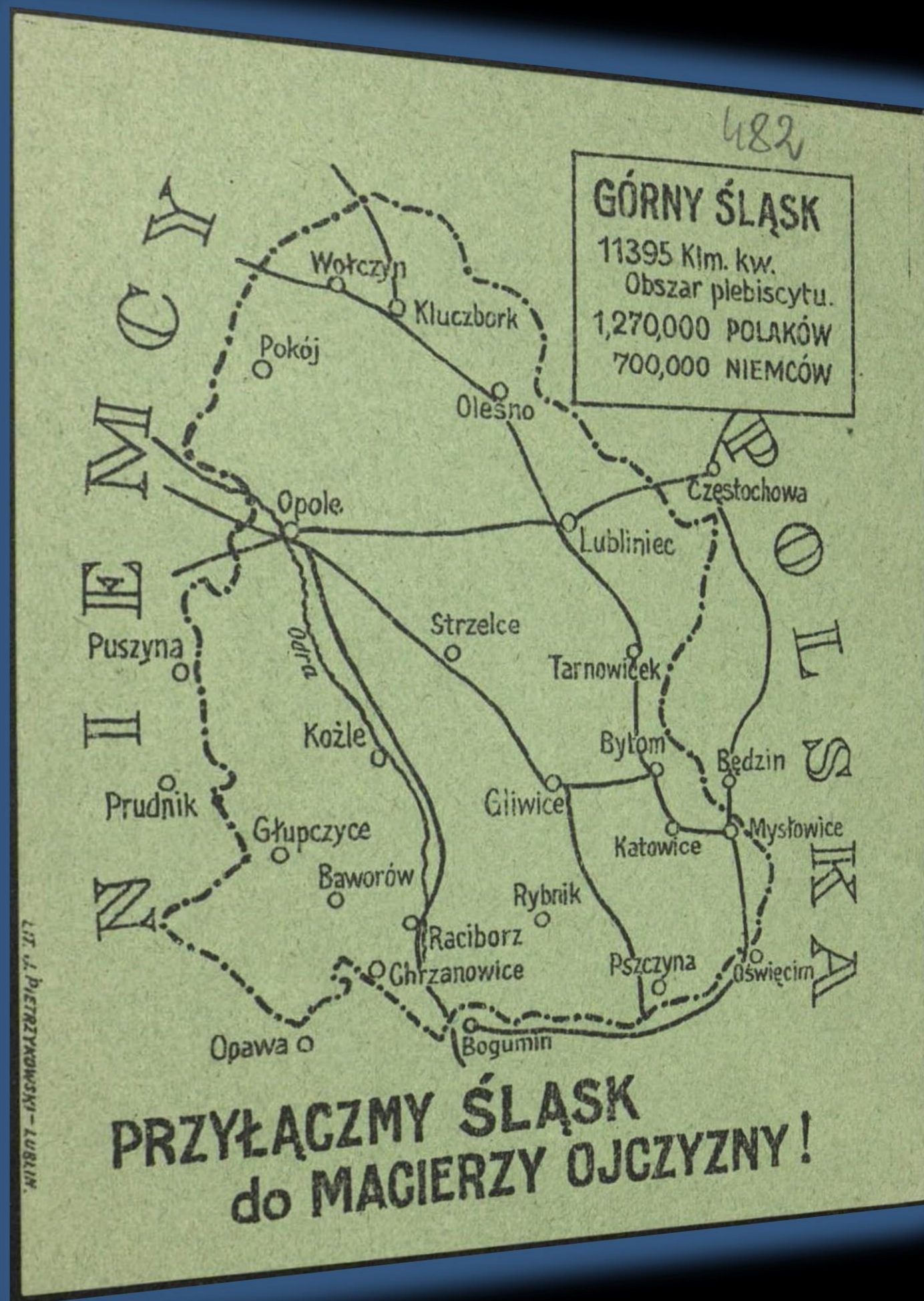
Prezydentem Wydziału
Wykonawczego Komitetu Plebiscytowego
Ziemi radomskiej

Radom 28. XII 20 Tężeż Kaniak
Sekretarz P. K. K. P.

Obecnie w Subkomitecie mieszkają

Mr. Piotr Dybowski z Warszawy -	1000	głównie
Mr. Jan Poturalski z Bydgoszczy -	1000	
" " Sikorski w Łodzi -	500	głównie
Stowarzyszenie Sprawy Polaków -	1000	
Miejscowi polacy z Komisji Rewizyjnej -	1000	P. K. K. P.
" " od Łodzi -	600	
Suma 10,100		1/2 głośno

Składowa Bydgoszcz Mr. Poturalski
przez Komitet - 900 -

„Cegiełka” przedstawiająca
teren plebiscytowy.

Zbiór Romana Rytla,
sygn. 2, s. 482

„NIKT BEZ ZNACZKA“.

BACZNOŚĆ! OBYWATELE!

Za kilka tygodni odbędzie się plebiscyt na GÓRNYM ŚLĄSKU. Od jego wyniku zależnem będzie czy setki tysięcy braci naszych, Ślązaków, mają jęczyć nadal w niewoli wroga,—czy prastara ziemia Piastów karmić i wzbogacać ma tylko Niemców—na niekorzyść prawych władców tej ziemi Ślązaków.

Od wyniku tego plebiscytu zależnem również będzie czy Polacy wogóle będą mieli:

**TANI WĘGIEL i KOKS
TANIE TOWARY
TANIE ŻELAZO
TANIE NARZĘDZIA ROLNICZE i
WIELKI PRZEMYSŁ**

dający olbrzymią produkcję fabryczną, która nie tylko wzbogaci Polskę jako kraj, ale WZBOGACI KAŻDEGO OBYWATELA RZECZYPOSPOLITEJ.

Wynik plebiscytu na GÓRNYM ŚLĄSKU jest tylko zależnym od

NAS SAMYCH!

Wartość bogactw GÓRNEGO ŚLĄSKA oceniona jest na

200.000.000.000 franków

(Dwieście miliardów franków)

Obywatele całych Niemiec rozumiejąc dobrze, że strata GÓRNEGO ŚLĄSKA jest osobistą stratą każdego z nich, by utrzymać te nieprzebrane bogactwa przy swoim „Vaterlandzie“ zebrali do dnia dzisiejszego

10.000.000.000 marek niemieckich

(Dziesięć miliardów marek niemieckich)

i zbierają w dalszym ciągu.

Tą olbrzymią sumę rzucają Niemcy na agitację w walce znami o GÓRNY ŚLĄSK.

A MY CO?

Nie prawie nie zrobiliśmy!

Obywatele! Polacy! Rzeczpospolita Polska będzie o tyle krajem bogatym, możliwym i potężnym o ile GÓRNY ŚLĄSK będzie nasz. O tyle będziecie wolnymi obywatelami niezależnymi ekonomicznie i politycznie, o ile GÓRNY ŚLĄSK będzie Wasz!

Tak jak ocaliliśmy Ojczyznę naszą, wspólnym wysiłkiem całego Narodu, rozbijając armię bolszewicką pod murami stolicy, tak wspólną pracą, poświęceniem i ofiarnością wywalczymy wolność naszych braci Ślązaków—zdobędziemy sami

GÓRNY ŚLĄSK.

Do walki tej stanąć winno całe społeczeństwo, a ludność stolicy przykład nam daje. Do Was mieszkańców miast, parafii i wsi kołaczemy. Do waszego patriotyzmu się odzywamy. OBYWATELE! W każdym zakątku kraju stworzonym być musi

KOMITET WIELKIEGO TYGODNIA GÓRNOŚLĄSKIEGO.

Zadaniem jego jest zebranie niezbędnych funduszków dla agitacji i walki wyborczej. W tym celu w pierwszym rzędzie ustanawia się dobrowolne opodatkowanie całej ludności Rzp. Polskiej w sumie 50 Mk. od osoby przez nabywanie znaczka

„ŚLĄSK NASZ — TAK NAM DOPOMÓŻ BÓG“

który każdy obywatel Rzplitej Polskiej nosić powinien do dnia plebiscytu. Zebrać musimy do końca lutego

500.000.000 marek polskich

(Pięćset milionów marek polskich)

I zbierzemy je, o ile cały Naród spełni swój obowiązek, O ILE WY NAM POMOŻECIE.

W najbliższych dniach KOMITETY otrzymają znaczki i szematy list osób, uchylających się od spełnienia obywatelskiej powinności, koniecznem więc jest bezwzględny pośpiech w organizowaniu tych Komitetów. Informacji udziela Sekcja Prowincjonalna Komitetu Wielkiego Tygodnia Górnośląskiego w Warszawie Miodowa 3, pierwsze piętro, telefon 415-51.

Afisz Komitetu Wielkiego Tygodnia Górnośląskiego promujący nabywanie „cegiełek” plebiscytowych, 1920 r.

Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn. 938.

Wszystcy i wszystko dla GÓRNEGO ŚLĄSKA!

Już czas!

Na zegarze dziejów wybiła jedna z tych godzin, które rozstrzygają o całych stuleciach historii.

Walka o Górny Śląsk, to walka nie tylko o szmat ziemi polskiej i jej bogactwa, lecz o kilka milionów dusz polskich, polską potęgę i polskie znaczenie wśród państw i ludów Europy.

Powołani przez obywatelstwo stolicy, aby skupić całą Polskę w jednym olbrzymim wysiłku, wołamy:

Wszystcy na szaniec!

Wszystcy z ofiarą dla Śląska!

Niech każdy daje co może i nawet więcej niż może!

Ratujmy Ziemię Piastowską. Ratujmy Lud Górnos Śląski. Ratujmy śpichlerz Ojczyzny.

Spełnił się „Cud nad Wisłą“, do zwycięstwa nad Odrą nie potrzeba cudu, tylko woli, energii, miłości i wielkiej ofiary.

Wstańcie i czyńcie!

Już czas!

Komitet Wykonawczy „Wielkiego Tygodnia Górnos Śląskiego“

**Plakat Komitetu Wykonawczego
„Wielkiego Tygodnia Górnos Śląskiego“
zachęcający do składania ofiar na
rzecz plebiscytu, 1920 r.**

**Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn. 937.**

Bracie Górnoślązaku!

Odezwa Komitetu Zjednoczenia Górnego
Śląska z RP dot. zapisywania się na listę
głosujących, ok. 1921 r.

Sioostro Górnoślązaczko!

Przeszło 600 lat deptał niemiecki przybysz ziemię Twą i bogacił się jej skarbami, w tym jedynie celu, aby światu narzucać jarzmo niewoli pruskiej, Ciebie zaś, braci i siostry Twe pozbawić języka i religii, tych najdroższych skarbów, które są odziedziczoną po ojcach nienaruszalną własnością polskiego ludu śląskiego.

Przetrwał lud śląski czasy niewoli i doczekał się aż zaświtała mu zorza wolności.

Pomszczona została krzywda Wasza i nasza! Runął pyszny zaborca rażony ręką opatrności. Lecz losy ziemi Śląskiej nie zostały jeszcze ostatecznie rozstrzygnięte niebawem już zadecyduje o nich wola samego ludu śląskiego za pomocą głosowania plebiscytowego.

W rękach Twoich spoczywają dobrobyt i wolność ukochanej ziemi Śląskiej, a z nią razem i całej Polski.

Czy dopuścisz, aby odwieczny wróg ludu polskiego posiadał na nowo i już na zawsze skarby ziemi Twej, których użyć zamierza do nowych zbrojeń i dalszych zamachów na swobodę ludów? Biskupi polscy, zgromadzeni w Gnieźnie w nagrodę za przywiązanie do Matki Boskiej Częstochowskiej, ofiarowali ludowi śląskiemu Częstochowę jako siedzibę przyszłego biskupstwa.

Czy pozwolisz, aby lud śląski na zawsze odgradzony został od Matki Twej Polski i Jej Królowej Częstochowskiej, której orędownictwa wzywał w najgorszych czasach niewoli.

Jako wierny syn i wierna córka ziem górnośląskich spełnij swój obowiązek! Zgłoś się natychmiast osobiście lub listownie do Komitetu Zjednoczenia Górnego Śląska z Rzeczpospolitą Polską (Warszawa, Krakowskie Przedmieście 60), do miejscowego komitetu plebiscytowego lub do proboszcza miejscowej parafii, aby cię zapisano na listę głosujących. W zgłoszeniu należy odpowiedzieć na następujące zapytania:

KWESTJONARJUSZ.

1. Imię i nazwisko:
2. Zawód:
3. Gdzie pracuje:
4. Zamieszkanie obecne, miejscowość i ulica:

5. Miejscowość urodzenia (gmina i powiat) dnia—miesiąc—roku:
6. Wyznanie:
7. Data opuszczenia terenu plebiscytowego:
8. Czy posiada metrykę?
9. Czy posiada świadectwo ślubu/ miejscowość i data brania ślubu (tylko dla kobiet):
10. Imiona i wiek członków rodziny:
11. Czy zapewnił sobie schronienie na czas plebiscytu?
12. Czy posiada fotografię?
13. Która jest stacja kolejowa:
14. Gdzie zamierza umieścić dzieci podczas nieobecności:
15. Imię i nazwisko rodziców, ojciec..... matka.....

UWAGA: Zmianę adresu należy natychmiast donieść Komitetowi plebiscytowemu.

Nie sądź, że bez głosu Twego się obejdziesz. Niemcy używają wszelkich sposobów, zwiozą setki tysięcy zwolenników swych do oddania głosu za przyłączeniem Śląska do Prus. Każdy głos może zaważyć o przyszłości ziemi Śląskiej.

Nie obarczaj zatem Twego sumienia zbrodnią zaprzepaszczenia rodaków Twych, którzy przygotowują się do plebiscytu, znosząc cierpliwie gwałty głosujących tam siepaczy pruskich.

Bez natychmiastowego zapisania się na listę głosujących nie będą mogły polskie organizacje plebiscytowe postarać się o potrzebne papiery.

Kto się urodził na Górnym Śląsku a skończył lat 20, mężczyzna czy niewiasta, ten ma prawo głosowania.

Wszelkie wydatki na podróż będą Wam zwrócone. W czasie nieobecności rodziców i starszych zaopiekują się aż do ich powrotu po głosowaniu, młodszymi dziećmi KOMITETY PLEBISCYTOWE.

Zaś wszelkich informacji i wskazówek w sprawach dotyczących głosowania plebiscytowego udziela na każde żądanie KOMITET ZJEDNOCZENIA GÓRNEGO ŚLĄSKA.

Zbiór afiszów, plakatów i druków
ulotnych do 1939 r., sygn. 939.

Komitet Zjednoczenia Górnego Śląska
z Rzeczpospolitą Polską

Warszawa, Krakowskie Przedmieście Nr. 60, Telefonu Nr. 86-46

KOMITET PLEBISCYTOWY ZIEMI RADOMSKIEJ

.. w RADOMIU.

Plebiscyt na Górnym Śląsku za kilka tygodni!

W całym Kraju, – jak Polska długa i szeroka, – odbywa się obecnie tydzień Górnego Śląska, – niechże więc i mieszkańcy ziemi Radomskiej jeszcze raz dadzą dowód patriotyzmu i wypróbowanej ofiarności.

Wydział wykonawczy Komitetu Plebiscytowego ziemi Radomskiej urządza w NIEDZIELĘ dnia 2 Stycznia 1921 roku

DZIEŃ **DLA GÓRNEGO ŚLĄSKA**

a więc zbiórke publiczną grosza ofiarnego na cele plebiscytowe, oraz tegoż samego dnia, w Sali Kinoteatru „Corso“ o godz. 1 w południe

WIEC PUBLICZNY

na który wszystkich mieszkańców miasta i okolicy zapraszamy

WYDZIAŁ WYKONAWCZY
Komitetu Plebiscytowego ziemi Radomskiej.

Komitet Plebiscytowy Ziemi Radomskiej zawiadamia o wiecu publicznym i zbiórce pieniędzy na cele plebiscytowe, 1921 r.

Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn. 172

TEATR POWSZECHNY

dawniej „MIRAZ”—Plac 3 Maja.

W CZWARTEK DN. 6 STYCZNIA 1921 R.

NOWOŚĆ! ——— PREMJERA! ——— NOWOŚĆ!

POLSKIE DZIEWCZĘTA

(SKALMIERZANKI)

Komiczna opera ludowa w 3-ch aktach, J. KAMIŃSKIEGO.

MAZUR, KRAKOWIAK i OBEREK. ✱ Tańce układu H. HENRYCKIEGO.

Początek punktualnie o godz. 8 m. 15 wieczorem.

ANONS!

Zrzeszeni Art. teatru Powszechnego przeznaczają 20% brutto

NA GÓRNY ŚLĄZK.

ANONS!

W Sobotę dnia 8 Stycznia 1921 roku

BAL KOSTJUMOWY.

Początek BALU punktualnie o godzinie 11-ej w nocy.

**Afisz Teatru Powszechnego
w Radomiu informujący o wspieraniu
plebiscytu na Górnym Śląsku przez
artystów teatralnych, 1921 r.**

**Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn. 741.**

NA PLEBISCYT GÓRNO-ŚLĄZKI!

W GMACHU SZKOŁY RZEMIEŚLNICZEJ

(ulica Wysoka № 60)

w sezonie bieżącego Karnawału

dnia 8, 15, 22, 29 Stycznia i 5 Lutego 1921 r.

odbędzie się

5 WIELKICH ZABAW

TANECHNYCH

pod nazwą:

POCZTA FRANCUSKA,

SERPENTINES i niespodzianki.

Do tańca przygrywać będzie KWARTET SALONOWY.

BUFET NA MIEJSCU. * SALA DOBRZE OGRZANA.

Wejście za zaproszeniami—liczba określona.

Cena wejść: dla panów 80 mk., dla pań 60 mk.

Początek o godzinie 9 wieczorem.

Bilety wcześniej nabyw. można w sklepie p. Soczka (Lubelska 28),
a w dzień zabawy w kasie przy wejściu od godz. 7-ej wieczorem.

KOMITET ZABAWY.

NA PLEBISCYT GÓRNO-ŚLĄZKI!

**Plakat awizujący w gmachu
radomskiej Szkoły Rzemieślniczej
5. wielkich zabaw tanecznych
pod nazwą Wieczornice Plebiscytowe,
1921 r.**

**Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn. 871.**

W piątek dnia 14 stycznia 1921 r. o godzinie 6 wieczór
w wielkiej sali „Sokoła”

Prof. W. Ostrowski wygłosi odczyt p. t.

GÓRNY ŚLĄSK W OKRESIE PLEBISCYTOWYM

Treść: Polski komisariat plebiscytowy. Sytuacja. Obietnica autonomii niemieckiej. Komisja koalicyjna. Wy-
k robotniczego proletariatu polskiego przez Niemców. Praca i płaca kobiet i dzieci. Krwawe rządy Hoersinga. Kwestja
a. Bunty chłopskie. Kraina magnatów. Przygotowania niemieckie do plebiscytu. Szpiegostwo. Tajne organizacje. Ko-
niści niemieccy. Polski Śląsk musi być nasz.

Wstęp 5 marek

Cały dochód na plebiscyt górno-śląski.

Drukarnia Antoniego Kwiczali w Jarosławiu Grodzka 16.

**Afisz dot.
odczytu na rzecz
plebiscytu
na Górnym
Śląsku, 1921 r.**

**Zbiór afiszów, plakatów
i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn. 965.**

NA PLEBISCYT GÓRNO-ŚLĄSKI!

W SOBOTĘ 15 STYCZNIA 1921 R.

W GMACHU SZKOŁY RZEMIEŚLNICZEJ = WYSOKA 60

o godzinie 9-ej wieczorem odbędzie się

DRUGA WIECZORNICA

❧ | PLEBISCYTOWA. | ❧

Poczta francuzka, Serpentine oraz różne niespodzianki.

DO TAŃCA PRZYGRYWAĆ BĘDZIE KWARTET SALONOWY.

BUFET na MIEJSCU pod zarządem KOMITETU ZABAWY.

Sala dobrze ogrzana. || Wejście za zaproszeniami = liczba określona. || Cena wejść po 100 marek.

Bilety wcześniej nabywać można w sklepie W. Pana SOCZKA (Lubelska 28), a w dzień zabawy w kasie przy wejściu od godziny 8 wieczorem.

ANONS! W Sobotę 22 Stycznia 1921 r., o godz. 10 wieczór **ANONS!**

w Trzecią Wielką Plebiscytową odbędzie się Wielka Zabawa

KOŁO KARADOWA.

za najpiękniejszy kostjum

ę za pomocą poczty

T ZABAWY.

**Plakat awizujący drugą Wieczornicę
Plebiscytową w gmachu radomskiej
Szkoły Rzemieślniczej, 1921 r.**

Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,

sygn. 872

Na Plebiscyt Górno-Sląski! || W Gmachu Szkoły Rzemieślniczej
===== Wysoka 60 =====
w Sobotę 22 Stycznia 1921 r.

W TRZECIĄ WIECZORNICĘ PLEBISCYTOWĄ odbędzie się WIELKA ZABAWA

KOSTJUMOWO-MASKARADOWA.

Cena wejść=100 mk.

Wejście za zaproszeniami.

Bilety wcześniej nabywać można w sklepie p. SOCZKA,
Lubelska 28, a w dzień zabawy w kasie przy wejściu.

Podczas zabawy rozdane będą dwa duże żetony srebrne za najpiękniejszy kostjum i za najładniejszy taniec. Rozdanie nagród odbędzie się za pomocą poczty francuskiej przez uczestników zabawy.

Druk J. Grodzicki i S-ka — Radom. 17122-888—21.

Początek o godz. 10 wieczór.

KOMITET ZABAWY.

**Plakat awizujący trzecią Wieczornicę
Plebiscytową w gmachu radomskiej Szkoły
Rzemieślniczej, 1921 r.**

Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,

sygn. 873.

Wydział Powiatowy
K o z i e n i c c

L.106/W

dn.23 stycznia 1921 r.

Do Wszystkich Urzędów gminnych
pow.K o z i e n i c k i e g o

Z okazji zbliżającego się terminu plebiscytu na Górnym Śląsku, w całej Polsce w czasie od 26/12-1920 r. do 2 stycznia 1921 r. odbył się t.z. "Tydzień Górnośląski" w celu zebrania jak największych ofiar na t.h cel. w powiecie naszym, za wyjątkiem niektórych miejscowości, nie wiadomo nawet o tej wielkiej kwestii, która z uwagi na doniosłość znaczenie dla nas Górnego Śląska, powinna była przybrać formy żyłowe i u nas. To też Wydział Powiatowy na posiedzeniu, swym dnia 20 b.m. postanowił polecić Panom Wójtom przeprowadzenie zbiórki ofiar na Plebiscyt Górnośląski we wszystkich wieśach i miejscowościach za pośrednictwem sołtysów. Zbiórka ta powinna odbyć się w całym powiecie jednego dnia, do czego Wydział wyznacza dzień 2 lutego b.r. Zebrane ofiary sołtysi złożą na ręce pp. Wójtów, zaś Ci ostatni niezwłocznie wpłacą ofiary do Wydziału Powiatowego, oraz ze szczegółowym sprawozdaniem przebiegu zbiórki.-

TERMIN: 7/II 1921 r.

Przewodniczący Wydziału:

Rudowski /-/

**Pismo Wydziału
Powiatowego w
Kozienicach dot.
organizacji
zbiórek na rzecz
plebiscytu na
Górnym Śląsku,
1921 r.**

**Zbiór Romana Ryty,
sygn. 2, s. 365.**

Z e s t a w i e n i e
ofiar na plebiscyt Górnosląski.--

Nr.	Kto wpłacił	Nr.kwitów	Kwota wpłacona		Uwagi
			Mk.	fen.	
1.	Urząd gm.Jedlnia	9	1238		"
2.	" " Grabów n/P.	11,29,19	8634		"
3.	" " Siemiechów	10,59	5792		"
4.	" " Brzezica	16,8	3806		"
5.	" " Oblasy	15	1606		"
6.	" " Góra-Puławska	17	3130		"
7.	" " Kozienice	18,12	2842		"
8.	" " Grabów n/W.	24	4759		"
9.	" " Bobrowniki	25	394		"
10.	" " Policzna	23,6,26	3310		"
11.	" " Sarnów	28	7869		"
12.	" " Suskowola	14	495		"
13.	" " Rozwieszów	13	4478		"
14.	" " Zwolen	5	4448		"
15.	" " Marjampol	7	8200		"
16.	" " Brzózka	2,1	2341		"
17.	" " Swierze górne	20	2329		"
18.	" " Teczów	27	3600		"
19.	" " Trzebień	27	5000		"
20.	Mieszkańcy wsi Wyokie Kolo	4	200		"
21.	Stowarzyszenie "Praca" w Wyokim Kolo	3	4000		"
22.	Kooperatywa Życowska w Zwoleniu	22	300		"
R a z e m			78771		"

Zestawienie ofiar na plebiscyt na Górnym Śląsku z powiatu kozienickiego, 1921 r.

Akta gminy Jedlnia, sygn. 167, b.n.s.

KOMITET ZABAWY NA PLEBISCYT GÓRNO-ŚLĄSKI

podaje do ogólnej wiadomości, że w dniu 29 Stycznia r. b., CZWARTA WIECZORNICA PLEBISCYTOWA w Gmachu Szkoły Rzemieślniczej,

===== Wysoka 60 została **ODŁOŻONA.** =====

W dniu 5 Lutego r. b. o godzinie 10 wieczór odbędzie się na zakończenie karnawału 1921 r.

OSTATNIA **WIELKA ZABAWA** **TANECZNA.**

 SZCZEGÓŁY W AFISZACH.

KOMITET ZABAWY.

Druk J. Grudziński i s-ka—Radom. 17122—998—21

ZAPROSZENIE

W dniu 29 stycznia 1921 r. odbędzie się w lokalu Klubu Narodowego
 (Lubelska Nr. 36)

Zabawa Plebiscytowa,
 na którą niżej podpisany Komitet
 ma zaszczyt prosić W. Pan _____

Początek Zabawy o godz. 8 wiecz.
 :: Wejście za zaproszeniami ::
 Cena biletu: dla Panów 100 Mk.
 dla Pań 60 Mk.

KOMITET ZABAWY:

Tylińska
 Iwańska
 Posadowska
 Pomianowska
 Klinowska
 Mirkowska
 Foktówna

Pleńkiewicz
 Olszyński
 Strębański
 Posadowski
 Majewski
 Marcinowski

**Zaproszenie na Zabawę
 Plebiscytową w lokalu Klubu
 Narodowego w Radomiu, 1921 r.**

Zbiór Romana Rytla, sygn. 2, s. 365.

11/IV 921 89

Do
Subkomitetu Plebiscytowego w Przytyku.

Wydział wykonawczy Komitetu pleb. Ziemi radom. przegladając zebrać
całokształt pracy w sprawie akcji plebiscytowej od pierwszych dni
rozwiązania Komitetu i Subkomitetu plebisc. w całej Ziemi
radomskiej, - i sporządzić ogólnie sprawozdanie o działalności,
które przedłożyć do Warszawskiego Komitetu Plebiscytu i
Szczegółowo i Rozszerzająco oraz do Pnia Warszawskiego Sejmiku i
do Komisarzy plebisc. w Przytyku, - i w sprawie o sporządzenie
i nadrobienie nam brzojszego sprawozdania subkomitetu, które
mimo zawierze:

- 1) Dalej rozwiązanie Subkomitetu - z składowych subkomitetu
- 3) Liczba uczestników wieców, adrejtów, pogadurek i spo-
wiedzi plebiscytu - przedstawienie i inne przedsięwzięcia do-
chodzące - z ogólną sumą dochodu - rozliczenia
i sumy faktycznie wpłacone do Komitetu warszawskiego,
z przedstawieniem ewentualnie kwoty przekazanej do Warszawy
- 5) Imiona i nazwiska emigrantów Polaków - którzy
wpisali się do plebiscytu na Górnym Śląsku. -
Pracimy również o nadrobienie wszystkich funkcji jakie
ewent. przesyłać jenerał adyutanci subkomitetu -
a także pracimy o nadrobienie zebrań Królestwa
które ma być załącznikiem do listu na G. Śląsku
imienia "Komitetu Ziemi Radomskiej" -

Za Wydział wykonawczy

WYDZIAŁ WYKONAWCZY
KOMITETU PLEBISCYTOWEGO
Ziemi Radomskiej

Leopold Karłowicz
sekretarz

Pismo Wydziału wykonawczego Komitetu Plebiscytowego Ziemi Radomskiej do subkomitetu w Przytyku dot. sporządzenia ogólnego sprawozdania z działalności Komitetu, 1921 r.

Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn. 3777.

ZAKŁ. GRAF. Z. SAKIERSKIEGO, WARSZAWA. TEL. 126-49

„Cegiełka” z okresu plebiscytów.

Zbiór Romana Rytla,
sygn. 1, s. 27, poz. 4.

Sprawozdanie Ogólne
z działalności Komitetu Plebiscydlawego Ziemi Radomskiej,
Subkomitetów tegoż, - oraz Okręgowego Kolejowego
Komitetu Plebiscydlawego Dystryktu Radomskiego

Za czas od dn. 9. XII. 1919 do dn. 10. II. 1921 r.

Sekeja finansowa. Kamień - w celu sprofanowania ateki plebiscytu oraz zbierania możliwie największych funduszy z najdroższych ofiar, wydał pierwszy nakład marek plebiscytorów w liczbie 30000 sztuk

Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,

sygn. 3775.

po 20 i 50 hal i 1 kor; po wyzerowaniu nakładów wyfunera i siatek drugi nakład ma-
 rzeń plebiscytopowych i walucie markowej, - i niczym i zachęca wrogów i zawię-
 do zbierki grona ofiarowego na cele plebiscytopowe bądź drogą jednorazową
 ofiar, bądź stałego opłacalności. - Sekcja adretylowa i agiacyjowa pro-
 sowa rozwijała energiczną działalność i kierunkiem uświadamienia najróż-
 nówstwu społeczeństwa przez adretyły i propagandę, więcej, przez komunikaty
 ramieniarze i pranie ziem woli i uświadamienie ziem plebiscytopowych. - Ogrom-
 na ilość adretyłów i propagand, około 600 tysięcy publikowanych, adretywy
 broszurki i książki obojętne wrażeń przez propagandę i członków Subkomit-
 etów w całej Ziemi radomskiej i do ich sąsiedztwa, dając gwarancję, że dłu-
 niema w Ziemi radomskiej miarobka wsi lub gminy, któreby nie
 skłaniały się do Sejmiku Cieszyńskiego czy Górnego. Wąwęża-
 Mazury, Spisz i Orawy i nieulega wpływom ze strony "dziej" 10.10.1920
 1920 a "separat" 9.10.1920 r. różni, niż bawo w naradach
 uświadamianiu szerokiego warstw ludności Ziemi radomskiej. -
 Meluwalne na niecały rok były przedawane do wiadomości publicznej
 przez prasę miejscową - warszawską oraz prasę ziem plebiscytopowych,
 nadto niektóre rozprawy niecałe przewidywały być do Sejmu. Rady
 Ministrów, Komisarz Czynny w Radzie Państwa, do Wojewodów
 Pomorskiego i Poznańskiego. - Komitet plebiscytopowy Ziemi radomskiej
 dążył do naukowania sejmiku Komitetu w Radzie Państwa z ziemia-
 mi i miastami leżącymi plebiscytopowych, a więc ze Śląskiem
 Cieszyńskim przez orędy Komisarza plebiscytopowego M. Damińskiego Seis-
 kals oraz przez wysłanie specjalnego delegata p. M. Kalskiego do
 Cieszyńska, który osobiście brał udział w sejmiku i niecały miesiąc
 ludności polskiej. z Komitetem plebiscytopowym dla Spisza i Orawy
 i Komitetem dla Górnego Śląska i Sandomierza i Bydłowa,
 z Towarzystwem Obrony Kresów Zachodnich w Krakowie przez wysła-
 nie delegata w osobie profesora Pindelskiego, z Komitetem
 Jednostek Górnego Śląska z Kresów Zachodnich w Warszawie
 i z Warszawskim Komitetem plebiscytopowym dla Warszawy i Mazowsza.
 Komitet plebiscytopowy Ziemi radomskiej zdawał sobie doświadczenie, że po-
 trzeba skoordynowania akcji plebiscytopowej w całej Polsce, oraz ogólnego
 kierownictwa, jakoby wynikało z tego, że przez utworzenie w stolicy
 Warszawie centralnej organizacji, która by miała kierować
 wszelkimi pracami odwołania wszystkich ziem plebiscytopowych. -
 Delegaci Komitetu Radomskiego czynili w tym względzie w Warszawie
 i Krakowie wiele starań, a gdy leżąc przyniosły ufrakcjonowanie re-
 zultatu, Komitet radomski dążył do utworzenia w całej Polsce Ko-

mitetów plebiscytopowych Okręgowy, - w zarząd radomskiego i
 w tym celu rozsyłał adretywy do wszystkich Prezesów Okręgów le.
 Kungerskiej i Małopolskiej z wielkimi rozprawami dyktando. -
 i i programem dalszej i wkrótce w natury organizacyjnej.
 Odebrał te przyniosły rezultat, - przysłał bowiem na wzór radomskiego
 Komitetu plebiscytopowego w Krakowie, Janasim, Łódź, Kalisz i t.d. - Jeż-
 doś belużymy, - mierzynie od Komitetu plebiscytopowego Ziemi ra-
 domskiej - w celu skoordynowania akcji całego resztu pracownik-
 kolejowy utworzony został 5-go lutego 1920 r. Okręgowy Komitet
 plebiscytopowy z siedzibą w Radomiu. Teren dyktando tego
 Komitetu obejmował okrug linii Dyrekcji radom. połączony od Jędrzejowa
 do granicy przez Ziemię Wodzisławską, Lubelską, Radomską i Kielce. Do Komitetu
 Okr. należały 8 subkomitetów, które składały się z dyktando z Komitetem
 radom. i Okręgowy z Komitetem kolejowym przy Dyrekcji Państwa pol.
 Zarząd Okr. Komitetu kolejowego w Radomiu stanowił Prezes Dyrekcji i Ko-
 mitet. Wni. Mrazowski, zastępca wni. Jan Kuczyński, skarbnik Wł. Ku-
 sek. Władaw. Ochot, członkami wni. St. Kuczyński, Wł. Krzyżanowski
 Władaw. Bugajski, Edward. Pisarek, Bolesław Łochowski z Radomia oraz
 Br. Bielecki z Lublina, Stanisław. Szerepiński z Lublina, Julian Madajewski
 ze Skarżyska i Władaw. Kamaszowski ze Sandomierza. - Okręgowy Komitet
 plebiscytopowy kolejowy działał niezależnie jednakoż wni. dyktando i po-
 rozumianiu z Komitetem plebiscytopowym Ziemi radom. wkrótce wkrót-
 cie Dyrekcji, w nielubym doświadczeniu zycia kolejowego i wkrótce podprze-
 z adretyłami, na wiecie był prezydentem całej sekcji uchwalał prole-
 kacyjny przezioho prawnicy i gwałtom. Uchwalał przewidywał drogą
 legaryficzną do Radzie Państwa, Sejmu, Rady Ministrów, Rady
 Ludowej w Bydłowie, Komisji Władysławowej i Komitetu Kresów
 Zachodnich. - Okręgowy Komitet kolejowy zarejestrował i udzielił
 prezydentowi przy Dyrekcji ufrakcjonowaniu do głosowania około 200 osobom.
 W sprawie referacji emigracji Polaków ufrakcjonował
 do głosowania na ziemiach plebiscytopowych Komitet plebiscy-
 topowy Ziemi radom. rozwinął również siłę, atakując: z sekcji
 Radomia zgłoszono 16 osób ufrakcjonował do głosowania na
 Górnym Śląsku; Subkomitety Ziemi Radom. zgłoszyły również
 kresowian do Komisji Ziem. Gór. Śląska i Lublina oraz
 które po otrzymaniu adretył legitymujących wyjadły na Gór-
 ny Śląsk Komitet Komitetu celem wzajemnego ufrakcjonowania w ple-
 biscytopach. - Akcja obu Komitetów plebiscytopowych radomskich

Sprawozdanie ogólne z działalności Komitetu Plebiscytopowego Ziemi Radomskiej, jego subkomitetów oraz Okręgowego Kolejowego Komitetu Plebiscytopowego Dyrekcji Radomskiej za okres 9.12.1919 r.-10.11.1921 r.

Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych

do 1939 r., sygn. 3775.

42
wskieraniu zbierania pieniąży na cele plebiscytowe oraz powołanie
rezultaty. Zauważę należy, że zebrane sumy składowe nie
wystarczyły na dobrowolnego opodatkowania nie wzięto i
przeznaczono na pokrycie kosztów oraz na cele plebiscytowe 1000 Mk.
Kolejnym opodatkowali nas na czas trwania plebiscytu 2 1/2
do 2% miesięcz. zarobków. — Do dnia 10. II. 1921 r. z tego źródła
otrzymano do Kasy Dyrekcyj Radomskiej 551022 Mk 38 fen. — wydatkowa-
no dla Szlacha Cieszyńskiego 72428 Mk — dla Szlacha Górniego
292547 Mk 24 fen. — inne różne wydatki 4600 Mk — ; pozostałe
gotówka 181447 Mk 14 fen. — Komitet plebiscytowy Ziemi ra-
damskiej, oraz 41 subkomitetów operujących dobrowolnym opo-
datkowaniem nie oraz sprawozdanie marek plebiscytowych, wraz z
drzewcem audytorów dochodowych i przyjmowaniem największych
nowych ofiar do dnia 10. 2. 1921 r. zebrali ogółem sumę Mk
1007957 fen 35 — wydatkowali 633866 Mk 05 fen ; przewidując
sumy rozliczeń składowych 400000 Mk przewidując na rzecz Marszałka
Sejmiku z przewidywaniami dla Górniego Szlacha, 150000 Mk dla
Szlacha Cieszyńskiego, 50000 Mk dla Sfrizów i Głuchów. Ponadto
wzięto rozliczyć dwa bractwa przyznane dla Dwa. Obrony
Wierów Zachodnich w Krakowie, celem podtrzymania praw obywateli
przez losi Towarzystwa Sukoty agitatorskiej dla Górniego Szlacha
oraz Sukoty Ochotniczej dla drzewcy Górnośląskiej. —
Dochodzące sprawozdanie ze wszelkich wpływów i rozliczeń,
jako również z rachunków Dyktatorów Komitetów i Sub-
Komitetów plebiscytowych na Ziemi radamskiej złożone
wzajemnie w swoim czasie. — Działalność sprawozdanie,
mimo to nie myśli, że z tego czasu myślenie Komitetów
i subkomitetów plebiscyt. Ziemi radamskiej dało przeważnie
rezultaty, że o tej działalności mimo było podane do na-
stępujących naszych braci do lat jeszcze z nami nie po-
tępiono i do niedawna społeczeństwa walecznie
przez swoją dzielną służbę mającego wielkimi maso-
nie rozstrzygnięcia na Górny Szlach — jako
leodzie i zalega do myślenia do końca najbliższe-
go obywateli narodowego.

za Wydział Wykazawczy
Komitetu Plebiscytowego Ziemi radamskiej

Przewodniczący: [podpis]

Sekretarz: [podpis]

3445

Sprawozdanie ogólne z działalności Komitetu Plebiscytowego Ziemi Radomskiej, jego subkomitetów oraz Okręgowego Kolejowego Komitetu Plebiscytowego Dyrekcji Radomskiej za okres 9.12.1919 r.-10.II.1921 r.

Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn. 3775.

**Odcisk pieczęci Wydziału
przemysłowo-handlowego Polskiego
Komisariatu Plebiscytowego
dla Górnego Śląska, ok. 1921 r.**

Zbiór Romana Rytle, sygn. 1, s. 13.

**Odcisk pieczęci Polskiego
Komisariatu Plebiscytowego
dla Górnego Śląska, ok. 1921 r.**

Zbiór Romana Rytle, sygn. 1, s. 13

POŁOWA CZYSTEGO ZYSKU NA
PLEBISCYT NA GÓRNYM ŚLĄSKU.

WE WTOREK DNIA 15 LUTEGO 1921 R.
w SALI SEMINARJUM PAŃSTWOWEGO, Skaryszewska 17.
odbędzie się

KONCERT

ZNAKOMITEJ PIANISTKI

JADWIGI ZALESKIEJ

i SKRZYPACZKI-WIRTUOZKI

ZOFJI IWANOWSKIEJ-PŁOSZKO

z powodu 150-lecia Beethowena, ku uczczeniu
pamięci wszechświatowego mistrza, wykonane
będzie między innymi jego największe arcydzieło

SONATA KREUTZEROWSKA.

.....
BILETY w CENIE od 60 do 150 MAREK

można nabywać wcześniej w Cukierni W-go Pomianowskiego, Lubelska róg Kościelnej.

Początek punktualnie o godz. 8¹/₂ wieczorem.

 Polowa czystego zysku na Plebiscyt na Górnym Śląsku.

**Afisz informujący o koncercie, z
którego połowa dochodu miała
zostać przekazana na rzecz
plebiscytu na Górnym Śląsku
w Sali Seminarium Państwowego
w Radomiu, 1921 r.**

**Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn. 791.**

WYDZIAŁ WYKONAWCZY KOMITETU PLEBISCYTOWEGO
ZIEMI RADOMSKIEJ

urządza

W NIEDZIELE, DNIA 20 LUTEGO 1921 R.

o godz. 12-tej w południe

WIEC PUBLICZNY

na którym delegaci Komitetu złożą sprawozdanie
z rocznej działalności Komitetu i Subkomitetów
plebiscytowych Ziemi Radomskiej, oraz
przedstawią obecny stan sprawy plebiscytowej na

GÓRNYM ŚLĄSKU

Wiec odbędzie się w sali

NA KTÓRY GORĄCO NAJSZERSZE WARSTWY SPOŁE-
CZEŃSTWA MIEJSCOWEGO I OKOLICY ZAPRASZAMY.

**Afisz Wydziału wykonawczego
Komitetu Plebiscytowego Ziemi
Radomskiej dot. Wiecu Publicznego,
1921 r.**

Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn. 171.

KOMITET PLEBISCYTOWY ZIEMI RADOMSKIEJ

urządza na rzecz

..... GÓRNEGO ŚLĄSKA

WE ŚRODĘ, T. J. DNIA 23 LUTEGO 1921 R.

W SALI KINOTEATRU „CORSO”

KONCERT

PROGRAM:

1) Balfe: Uwertura do opery „Cyganka”

2) Fucik: Walc „Wymarzone sny”

3) a) Czerny: Etuda

b) Liszt: Rapsodia № 11

4) Moniuszko: Polonez z opery „Halka”

5) a) Wroński: Mazurek „Moje marzenie”

b) Wachs: Menuet „Pompadur”

6) Bach: Romans „Przebudzenie wiosny”

7) a) Grieg: „Wezwanie do pieśni”

b) Uruski: „Oj zaszumiały brzozy”

c) Dregert: „Harda dziewczyna”

8) a) Mendelssohn: „Pieśń jesienna”

b) Moniuszko: Scena z III aktu op. „Halka”

Wykona symfoniczna orkiestra „LUTNI”
pod batutą p. St. Piątka.

Solo fortepianowe — odegra p. Edw. Żukowski.

Odśpiewa chór męski „LUTNI” z akompaniamentem fortepianu pod dyrekcją p. M. Stefanowicza.

Wykona orkiestra symfoniczna „LUTNI”
pod batutą p. St. Piątka.

Odśpiewa chór męski „LUTNI”

Odśpiewa chór żeński „LUTNI”

Odśpiewa chór mieszany „LUTNI”
pod dyrekcją p. M. Stefanowicza.

 Początek punktualnie o godzinie 8 wieczorem.

W czasie wykonywania każdego punktu programu drzwi do sali koncertowej będą zamknięte!

CENY MIEJSC: Miejsca w trzech pierwszych rzędach po 150 Mk., w dalszych czterech rzędach po 100 Mk., w dalszych czterech rzędach po 75 Mk., reszta miejsc w dalszych rzędach po 50 Mk., Łoża (5 osób) po 375 Mk., Galeria po 30 Mk., Dla młodzieży szkolnej i żołnierzy wstęp na salę po 10 Mk.

Bilety wcześniej do nabycia w kantorze drukarni p. Nowakowskiego i w dzień koncertu przy kasie od godz. 7 wieczorem.

WYDZIAŁ WYKONAWCZY.

**Afisz Wydziału wykonawczego
Komitetu Plebiscytowego Ziemi
Radomskiej informujący o koncercie
na rzecz Górnego Śląska, 1921 r.**

**Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn. 792**

W SALI KLUBU NARODOWEGO

przy ulicy Lubelskiej Nr. 56

ODBĘDZIE SIĘ

PRZEDSTAWIENIE

NA PLEBISCYT

W CZWARTEK DNIA 24 LUTEGO R. B.

DANE BĘDZIE

NAD PRZEPAŚCIĄ

wodewil w 4-ch aktach ze śpiewami i tańcami S. Śliwińskiego.

z łaskawym współudziałem pań i panów
amatorów.

Bilety wcześniej nabywać można u W. P. Soczka, ulica Lubelska № 28.

CENA BILETÓW: od 30 Marek do 100 Marek.

Początek o godzinie 8 wieczorem.

**Afisz zapowiadający przedstawienie
na rzecz plebiscytu
na Górnym Śląsku, 1921 r.**

**Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn. 837.**

LOKALNY KOMITET P. P. S.

**W niedzielę 27 lutego wygłosi odczyt
Tow. R. SZCZAWIŃSKI na temat:**

**Sytuacja polityczna
a plebiscyt na Górnym Śląsku**

w sali kinoteatru „Corso” o g. 9^{1/2} rano.

BILETY DO NABYCIA PRZY KASIE OD 5—50 Mk. NA RZECZ PLEBISCYTU.

NA PLEBISCYT.

W NIEDZIELĘ 6 MARCA 1921 R.

W SALI NARODOWEGO KLUBU ROBOTNICZEGO

przy ulicy Lubelskiej № 36, od godziny 1 w południe do 7 wieczorem odbędzie się

Wielka **LOTERJA
FANTOWA**

NA
PLEBISCYT GÓRNOŚLĄSKI

I NA ŚWIĘCONE DLA RANNEGO I CHOREGO ŻOŁNIERZA.

Główna wygrana:
LOSY LOTERJI PAŃSTWOWEJ i inne cenne fanty.

BUFET NA MIEJSCU, OBFICIE ZAOPATRZONY.

Podczas loterii odbędą się **ATRAKCJE ARTYSTYCZNE** i grać będzie orkiestra.

Cena biletu loteryjnego po 30 mk. = Wejście po 20 mk.

KOMITET ORGANIZACYJNY: Przewodnicząca: N. OLSZEWSKA.
Sekretarz: A. STANKIEWICZ.

NA PLEBISCYT.

**Afisz awizujący Wielką Loterię Fantową
na plebiscyt na Górnym Śląsku oraz na
święcone dla ранnego i chorego
żołnierza, 1921 r.**

**Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn. 856.**

ZARZĄD KOŁA RADOMSKIEGO
Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych
.....
W Niedzielę d. 13 Marca 1921 r.
o godz. 8 wieczorem
w Sali Seminarjum Państwowego (Skaryszewska 17)
odbędzie się
WYKŁAD PUBLICZNY
Profesora Uniwersytetu Warszawskiego
D-ra G. PRZYCHOCKIEGO
..... **POD TYTUŁEM:**
≡ Z TEATRU ≡
RZYMSKIEGO
CENY MIEJSC: od 40 do 20 mk. Wejście dla uczącej się młodzieży 10 mk.
Bilety wcześniej nabywać można w księgarni W. E. Suchańskiego, w niedzielę zaś przy wejściu.
POŁOWA CZYSTEGO DOCHODU
NA PLEBISCYT ŚLĄSKI.

**Afisz radomskiego koła Towarzystwa
Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych
dot. odczytu, częściowo, na rzecz
plebiscytu na Górnym Śląsku, 1921 r.**

Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn. 960.

ZWIĄZEK STRZELECKI

ODDZIAŁ RADOMSKI

W NIEDZIELE 20 MARCA 1921 R.

w Sali po-Gimnazjalnej w Rynku (wejście od ulicy Wałowej)

PO RAZ PIERWSZY w RADOMIU! = DANO BĘDZIE:

NA PLACÓWCE

Obraz dramatyczny w 1-ym akcie, W. Orłowskiego i

LEGJONY IDA

(czyli PRZEBUDZENIE)

Sztuka patriotyczna w 2 aktach, W. Orłowskiego, ilustruje wejście Legionów do Kongresówki.

Orkiestra wojskowa. = Udział przyjmuje 40 osób. = Reżyser: W. Chojnacki.

CENY MIEJSC: od 120 do 30 mk.

Bilety wcześniej nabywać można w kantorze drukarni „J. GRODZICKI i S-ka” (Lubelska 49), a w dzień przedstawienia od godziny 6 po południu w kasie teatru przy wejściu.

Początek punktualnie o godzinie 8-ej wieczorem.

50% na Plebiscyt Górnego Śląska.

Druk J. Grodzicki i S-ka Radom. 17304-958 — 21.

**Afisz radomskiego oddziału Związku
Strzeleckiego dot. przedstawienia
teatralnego, częściowo, na rzecz
plebiscytu na Górnym Śląsku, 1921 r.**

**Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn. 360.**

WEZWANIE!

Obywatele! GÓRNY ŚLĄSK NASZ!

Starostwo
Egzemplarz obowiązkowy.

Olbrzymia większość ludności Górnego Śląska oświadczyła się za przynależnością do Rzeczypospolitej Polskiej.

Z racji powyższego wielkiego i radosnego zdarzenia o dziejowym dla nas znaczeniu, w dniu jutrzejszym odbędą się uroczystości, które rozpoczną się Mszą Świętą na Placu 3 Maja w kościele garnizonowym o godzinie 10 rano.

Wzywamy całą ludność do wzięcia jaknajliczniejszego udziału w uroczystościach i udekorowania miasta.

Starosta: STRZESZEWSKI w. r.

Prezydent miasta: FORYŚ w. r.

Radom, dnia 21 Marca 1921 r.

Druk J. Grotzicki i S-ka, Radom - 17403 - 21.

**Wezwanie radomskich władz do
wzięcia udziału w uroczystościach
dla uczczenia wyników plebiscytu
na Górnym Śląsku, 1921 r.**

**Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn. 166.**

ODRODZENIE

Pismo tygodniowe polityczne, społeczne, ekonomiczne i kulturalno-oświatowe.

CENA PRENUMERATY:		OGŁOSZENIA:	
miesięcznie miejscowe	35 Mk.	I strona, wiersz jednoszpaltowy nonparelowy	40 Mk
za przesyłkę miesięcznie	12 "	w tekście	30 "
za zmianę adresu	1 "	Reklamy	50 "
Rękopisów nie zwraca się.		Marginisy	500 "
		Drobne za wyraz	5 "

Adres Redakcji i Administracji:
ul. Długa 52 m. 1, otwarte od godz. 11-ej
do 5-ej po południu.

Redaktor przyjmuje codziennie oprócz
niedzieli i świąt od godziny 2-ej do 4-ej
po południu.

O ważnych wydarzeniach będą wydawane
dodatki nadzwyczajne.

Dodatek Nadzwyczajny № 3.

WIELKIE ZWYCIĘSTWO PLEBISCYTOWE NA GÓRNYM ŚLĄSKU!

Cały Radom pogrążony był we śnie, a w Redakcji tyg. „Odrodzenie” czuwaliśmy całą noc. Z zapalem pisaliśmy wstępny o wygrany plebiscycie. Wiara nas nie zawiodła, albowiem na świtanie, ze źródeł prywatnych dostaliśmy rezultat Plebiscytowy wyrażony w cyfrach:

Tarnogórski 70%, Opolski 60%, Gliwicki 65%, Rybnicki 80%, Mielżyński 83%, Tarnowicki 60%, Huta Królewska (powiat) 90%,

Huta Królewska (miasto) głosów polskich 10,782, niemieckich 3,202.

Bytomski głosów polskich 62,965, niemieckich 42,556.

Miasto Bytom gl. polskich 38,082, niemieckich 8,803.

Z pozostałych powiatów wyniki dotąd niewiadome.

Gliwice (miasto) większość niemiecka, lecz powiat Gliwicki cały polski. Powiaty po prawym brzegu Odry bezwzględnie większością opowiedzieli się za Polską.

NABOŻEŃSTWO. Dziś o 1-ej po poł. w kościele Marjackim odprawione będzie uroczyste „TE DEUM LAUDAMUS”. Urządza Kom. Pleb. Radomski.
DEKORUJcie DOMY JAKNAJWSPANIALEJ.

**Dodatek nadzwyczajny nr 3
do tygodnika *Odrodzenie*
zawierający wyniki częściowe
plebiscytu na Górnym Śląsku, 1921 r.**

**Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn. 177.**

ODRODZENIE

Pismo tygodniowe polityczne, społeczne, ekonomiczne i kulturalno-oświatowe.

CENA PRENUMERATY:		OGŁOSZENIA:	
miesięcznie miejscowe	35 Mk.	I strona, wiersz jednoszpaltowy nonparelowy	40 Mk
za przesyłkę miesięcznie	12 "	w tekście	30 "
za zmianę adresu	1 "	Reklamy	50 "
Rękopisów nie zwraca się.		Marginesy	500 "
		Drobne za wyraz	5 "
Adres Redakcji i Administracji: ul. Długa 52 m. 1, otwarte od godz. 11-ej do 5-ej po południu.		Redaktor przyjmuje codziennie oprócz niedzieli i świąt od godziny 2-ej do 4-ej po południu.	O ważnych wydarzeniach będą wydawane dodatki nadzwyczajne.

Dodatek Nadzwyczajny № 4.

Niech żyje Górny Śląsk!

Stańmy wszyscy.

Jutro (wtorek 22 marca) stańmy wszyscy w szeregach, wszyscy: starzy i młodzi, by godnie uczcić Wielki Dzień zwycięstwa plebiscytowego na Górnym Śląsku. To jeden z największych cudów Polski wskrzeszonej.

Udekorujmy domy i okna wystawowe.

Niech stanie las sztandarów wszystkich związków, stowarzyszeń i szkół.

Bóg nam pomóż!

Śląsk nasz na wieki wieczne!

Radości naszej niema granic!

Czuwajmy z bronią u nogi!

Z powodu naszego wspaniałego i wielkiego zwycięstwa plebiscytowego na Górnym Śląsku, zrozpaczeni Krzyżacy mogą wywołać rozruchy. W 2 i 3 numerze „Odrodzenia” pisaliśmy, że niech szwabi uważają się podnieść swoją łapę, przekonają się, że Polacy umieją bronić swojej ziemi ukochanej!

W E Z W A N I E !

OBYWATELE! Górny Śląsk nasz!

Olbrzymia większość ludności Górnego Śląska oświadczyła się za przynależnością do Rzeczypospolitej Polskiej.

Z racji powyższego wielkiego i radosnego zdarzenia o dziejowym dla nas znaczeniu, w dniu jutrzejszym odbędą się uroczystości, które rozpoczną się Mszą Świętą na Placu 3 Maja w kościele Garnizonowym o godzinie 10 rano.

Wzywamy całą ludność do wzięcia jaknajliczniejszego udziału w uroczystościach i udekorowania miasta.

Starosta: **Strzeszewski**, w. r.

Prezydent miasta: **Forys**, w. r.

Radom, dnia 21 Marca 1921 r.

Uczcijmy wielkich mężów. Celem uczczenia mężów stanu p. Trąpezyńskiego, Marszałka Sejmu za Konstytucję i p. Korfanteo, Posła i Komisarza na Śląsku za pracę plebiscytową, Redakcja proponuje nową ulicę, równoległą z parkiem i kościołem Marjańskim nazwać im. Trąpezyńskiego, a Żelazną lub Długą im. Korfanteo. Oprócz tego musimy stworzyć wieczyste stypendjum dla najbiedniejszych uczniów Ich Imienia i Redakcja ze swej ubogiej

kasy przeznacza tysiąc marek. Uczenie Marszałka, projekt p. Wierzbickiego.

Olbrzymi pochód. Dziś po nabożeństwie odbył się wspaniały pochód. Wszyscy plakali z radości, rzucali się w objęcia i serdecznie ściskali sobie dłonie.

Jutro. Punkt 10 rano dzwony kościelne obwieszczą radość i tryumf zwycięstwa.

Na ten czas niech wszystko stanie na mur, a cały ogół w szeregach pod sztandarami.

**Dodatek nadzwyczajny nr 4
do tygodnika *Odrodzenie* zawierający
apel o uczczenie wyników plebiscytu
na Górnym Śląsku, 1921 r.**

**Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r.,
sygn 178.**

OGŁOSZENIE

ZARZĄD GMINY ŻYDOWSKIEJ

W RADOMIU.

zawiadamia, że z okazji wyniku PLEBISCYTU na GÓRNYM ŚLĄSKU
odbędzie się w Synagodze dziś dnia 22 marca r. b. o g. 10 rano

UROCZYSTE NABOŻENSTWO

SPRAWOZDANIE

Rady Powiatowej Obrony Państwa w Kozienicach z wpływów, otrzymanych na plebiscyt Górno Śląski w okresie od 1 lutego do 1 kwietnia 1921 roku

L. porz.	Imię i nazwisko osoby, nazwa Instytucji, wsi lub gminy, które złożyły ofiary.	SUMA Mk.	L. porz.	Imię i nazwisko osoby, nazwa Instytucji, wsi lub gminy, które złożyły ofiary.	SUMA Mk.
1	Urząd Skarbowy w Kozienicach	1008		z przeniesienia	143711
2	Kancelaria Notarialna „	850	28	Od delegatów Kacperka, Tomaszewskiego i Pokrzywińskiego ze zbiorów po mieście.	11851
3	Kasa Skarbowa „	320	29	Chana-Chudesa Goldman.	700
4	Urzędnicy Starostwa „	2959	30	Anna Rębalska.	200
5	p. M. Bezowa z Kozienic.	500	31	Stow. Spoż. „Zgoda“ w Nowej-wsi.	1000
6	p. I. Drabikowski zebrane w Kasie.	162	32	Jankel Szyper.	100
7	p. B. Adamski z Bobrownik.	200	33	Mordka Borensztein.	50
8	Pracownicy Biura Handlowego w Kozienicach.	920	34	Lazar Werber	500
9	Zbiórka ze znaczka w dn. 6/II 21 r.	4038	35	Szlama-Zelman Grobla	300
10	p. St. Bąk z Zalesia.	100	36	Herszek Popielnik	50
11	Zebrane w Kancelarii Notarialnej w Kozienicach.	1050	37	Chil-Lejzor Kestenberg	50
12	Sąd pokoju „	450	38	Chana Kohn	300
13	Urząd Zbożowy „	1300	39	Tauba Finkelstein	100
14	Policja Państwowa „	2943	40	Dawid Zylberszporn	300
15	p. Sobiepan z Kozienic.	62	41	Perla Goldwasser	300
16	Jan Kański z Głowaczowa z przedstawienia teatralnego.	2200	42	Estera Goldsztein	100
17	Nadleśnictwo w Kozienicach.	7535	43	Marja Kibilska	50
18	Wydział Hipoteczny „	340	44	Szmerek Lejbuś Salzberg	300
19	Stow. Spoż. „Gwiazda“ w Trzebieiniu	500	45	Ludwik Osuchowski	500
20	p. Bezowa-dochód z wieczorku, urządzzonego przez Zjednoczone polki w dn. 7/II 21r.	14177	46	Moszek Salzberg	100
21	Wydział powiatowy przy Sejmiku w Kozienicach.	5000	47	Zrzeszenie pisarzy gminnych pow. Kozienickiego.	700
22	Z przedstawienia w Kinie urządzonego przez Radę Pow. Obr. Państwa.	6500	48	Dobra Frydman	100
23	Zebrane w Kancelarii Notarialnej w Kozienicach.	521	49	Sura Ajzenman	50
24	Kooperatywa „Siła“ „	10000	50	Blima Sierota	200
25	p. Stabiszewski, zebrane na listę № 40.	300	51	Rajzla Szerferc	50
26	Wydział powiatowy przy Sejmiku, zebrane od sołtysów powiatu Kozienickiego.	78781	52	Antoni Zieliński	400
27	Od Kółka Teatralnego dzieci szkolnych w Kozienicach.	705	53	Pinkus Precelman	200
	do przeniesienia	143711	54	Szaja Szabason	100
			55	Wojciech Kacperski	100
			56	Michał Kowalczyk	80
			57	Józef Czarski	100
			58	Wł. Olejarz	100
			59	P. Wrzesiński z Kozienic za sprzedane znaczki	1609
				do przeniesienia	164351

L. porz.	Imię i nazwisko osoby, nazwa Instytucji, wsi lub gminy, które złożyły ofiary.	SUMA Mk.	L. porz.	Imię i nazwisko osoby, nazwa Instytucji, wsi lub gminy, które złożyły ofiary.	SUMA Mk.
	z przeniesienia	164351		z przeniesienia	174099
60	Chaskel Sztylman	100	94	Wieś Tyborów	200
61	Chaja Rochman	50	95	„ Ostrów	500
62	Karol Stachurski	50	96	„ Przewóz Stary	150
63	Węgierski	100	97	„ Przydworzyce	650
64	Borensztein	100	98	„ Wola-Magnuszevska	300
65	Lejbuś Brandszpigel	100	99	Biuro Handlowe za sprzedane znaczki	30
66	Jan Wolski	100	100	Kasa Pożyczkowo-Oszczędnościowa „Rolnik“ w Kozienicach	400
67	Pisarz Hipoteczny z Kozienic zebrane w biurze	110	101	Wieś Studzianka	400
68	Andrzej Cieśliński	300	102	Jan Karsznia	100
69	Potażnik	100	103	Jan Maćkula	100
70	Józef Lesisz	100	104	Josek Kon	100
71	Dawid Szafensztein	100	105	Jan Nagadowski	100
72	Józef Grudzień	300	106	Ognisko Nauczycielskie w Policznie	700
73	Chana Salzberg	100	107	Ze zbiorów w Kościele w Policznie	900
74	A. C. Kestenberg	100	108	Zarząd Szkoły w Janowicach	200
75	Konstancja Rębalska	200	109	„ „ w Andrzejowie	400
76	Jan i Walenty br. Szczypior	200	110	„ „ w Brześciach	177
77	Helena Skiba	200		Ogółem wpłynęło do Kasy	179516
78	Zarząd Szkoły w Janowcu od dzieci	1600	1	Z tej kwoty odesłano do Obywatelskiego Komitetu Wykonawczego Obrony Państwa w Warszawie dnia 26 i 28 lutego, 5 i 23 marca roku 1921. ogółem	175000
79	„ „ w Wojszynie „	448	2	Wydano na depesze, i posłańca	184
80	Harcerska drużyna Żeńska w Kozienicach	790		Ogółem wyrozchodowano	175184
81	Wieś Kłoda	850		Zestawienie	
82	„ Dębowa Stara	350		Przychód	179516
83	„ Dębowa Nowa	500		Rozchód	175184
84	„ Basinów	250		Pozostało w kasie	4332
85	„ Celinów i Suchowola	350			
86	„ Łękawica-Górna	250			
87	„ Holendry-Magnuszevskie	350			
88	„ Łatków	150			
89	„ Przewóz Tarnowski	650			
90	„ Przewóz i Wygoda	300			
91	„ Kurki	150			
92	„ Wilczowola-Trzebieńska	250			
93	„ „ Magnuszevska	100			
	do przeniesienia	174099			

Kozienice, dnia 7 kwietnia 1921 r.

Przewodniczący R. P. Obr. Państwa **A. Beze**
Skarbnik **K. Studziński**

Komisja rewizyjna:
Zgodne z księgą kasową.
Kozienice d. 25 kwietnia 1921 r.

Klimczuk
K. Mączynski
Al. Nowakowski

**Sprawozdanie Rady
Powiatowej Obrony
Państwa w Kozienicach
ze środków otrzymanych
na plebiscyt na Górnym
Śląsku w okresie od
1.2.1921 r do 1.4.1921 r.**

Akta gminy Jedlnia, sygn. 167, b.n.s.

Humorystyczne argumenty niemieckie.

Centrala zjednoczonych związków Heimatstreuer we Wrocławiu rozesłała do podwładnych biur rozkaz (!) urzędzenia w pierwszej połowie kwietnia szeregu manifestacji na Śląsku i w całych Niemczech pod hasłem pozostawienia G. Śląska w całości przy Niemczech. Centrala motywuje swoje wystąpienie w następujący sposób: Górny Śląsk pod względem historycznym, jak również ekonomicznym, społecznym i kulturalnym związany jest ściśle z Dolnym Śląskiem. co się zaś tyczy produkcji węglowej, to większa część kompleksu górnośląskiego leży w obrębie Rzeczypospolitej polskiej, która wobec tego węgla niepotrzebuje.

Ententa przyłączyła znaczną liczbę Niemców do Polski, (!!)

 może więc teraz masy polskie przyłączyć do Niemiec.

Jak widzimy, powyższe argumenty są kapitalnie humorystyczne. Nic dziwnego, że nie wywołały one żywiołowego cdezwu w niemieckich masach i agitacja Centrala poniosła sromotną klęskę.

Górny Śląsk — pionem równo- wagi Europy.

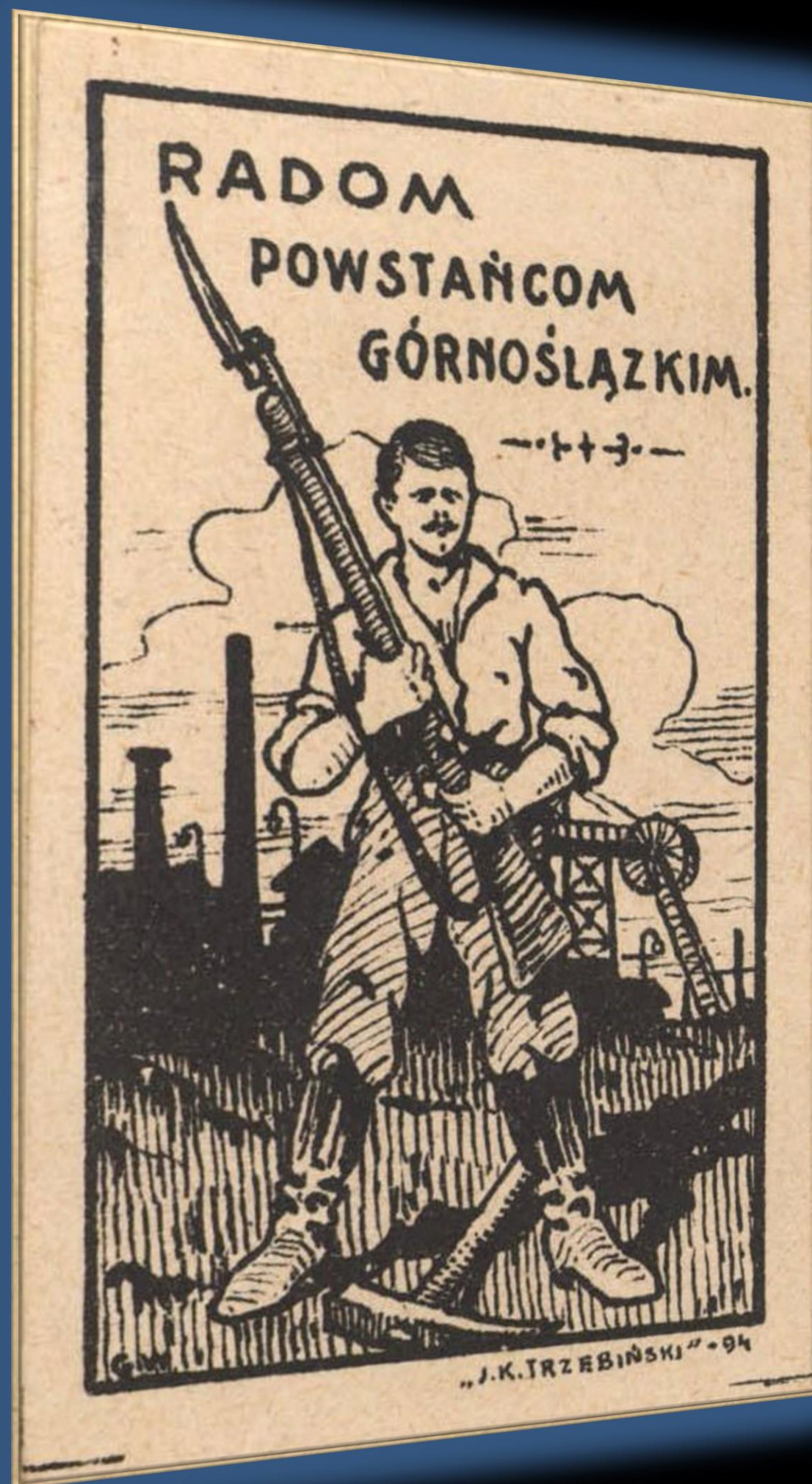
„Istotna przyszłość niepodległości Polski związana jest w sposób ścisły ze sprawą Górnego Śląska” — oświadczył minister Sapięha przedstawicielowi dziennika włoskiego „Messagero” w udzielonym mu wywiadzie.

Rzeczą wiadomą dla całej Europy jest to, że gdyby. zagłębienie węglowe górnośląskie nie było w całości przyłączone do Polski, wówczas wszystkie państwa Europy centralnej i wschodniej podpadłyby pod zagrożenie Niemiec, co byłoby odrodzeniem pangermanizmu.

Według zdania ministra Sapięny, w sprawie Górnego Śląska chodzi obecnie tylko o zastosowanie w praktyce idei traktatu wersalskiego.

**Artykuły prasowe poruszające kwestię przynależności Górnego Śląska,
zamieszczone w dzienniku *Strażnica Polska* z 3 maja 1921 r.**

Zbiór afiszów, plakatów i druków ulotnych do 1939 r., sygn. 3681.

„Cegielka” na rzecz powstańców górnosławskich, 1921 r.

Zbiór Romana Rytla,
sygn. 1, s. 5, poz. 11.

POLACY!

Ciemieźony od 600 lat lud polski Śląska Górnego, bojąc się pomimo zwycięskiego plebiscytu niekorzystnego rozstrzygnięcia rady ambasadorów, porwał się pod wodzą Wojciecha Korfanteo do broni i zawładnął ziemią śląską. Obawy te były tem słuszniesze, że niemcy i po plebiscycie nie zaprzestali swych fałszerstw na drodze dyplomatycznej i zbrojenia band wewnątrz swego kraju.

W tym ruchu zbrojnym rząd Rzeczypospolitej Polskiej ze względów dyplomatycznych nie może brać żadnego udziału, nie może się nawet opiekować rannymi, wdowami i sierotami po poległych powstańcach.

Dla tego też dziś, ludowi temu cały Naród Polski musi nieść pomoc wydatną, na razie w pieniądzech, aprowizacji i bieliźnie.

Żaden dom polski, żadna jednostka polska nie powinna się uchylać od takiej ofiary, na którą ją tylko stać.

Niech wiece i rezolucje w sprawie Górnosławskiej nie przebrzmiają bez echa, niech myśl patriotyczna i słowo gorące spowoduje natychmiastowy czyn polski ofiarny.

Ażeby zupełnie ujednolicić swoją akcję pomocy dla Śląska, niżej podpisane komitety wyłoniły wspólny wydział porozumiewawczy na województwo kieleckie, który ma rozgraniczyć teren działalności i budzić do życia nowe placówki pracy.

Wszyscy podpisani działają wspólnie z Centralnym Komitetem Zjednoczenia Śląska, na którego czele stoi Marszałek Trąpczyński.

Żądamy od wszystkich — nie ofiary, lecz spełnienia zwykłego obowiązku i czynu polskiego w obronie zachodnich rubieży.

W każdym powiecie powinien się natychmiast ukonstytuować Komitet Zjednoczenia Śląska z Rzeczpospolitą. Wszystkie te komitety na terenie województwa kieleckiego wzywamy do jaknajszybszego wejścia z nami w ścisłe porozumienie, zawiadamiając nas o składzie i adresie komitetu, byśmy mogli poszczególnym komitetom okazać pomoc w propagandzie, oraz dostarczyć odpowiednie druki i kwitarjusz.

Prosimy Komitety o szybkie wysyłanie wszelkich ofiar:

- 1) **pieniężnych** do **Centralnego** Komitetu Zjednoczenia Górnego Śląska z Rzeczpospolitą Polską. Warszawa — Krakowskie-Przedmieście 60,
- 2) **w naturze** do **Centralnego** Komitetu Pomocy Górnosławszakom. Sosnowiec (Magistrat).

ZA KIELECKI KOMITET ZJEDNOCZENIA GÓRNEGO ŚLĄSKA:

Jenerał Latinik
Profesor Dobrzański
Józef Jentsch

Stefan Posmykiewicz
Ks. Skalski
Wincenty Węglewski.

ZA KIELECKI POWIATOWY KOMITET OBRONY PAŃSTWA:

Pochapiński.

ZA WOJEWÓDZKI KOMITET OBRONY PAŃSTWA:

Dębicki

Nawroczyński.

Apel o tworzenie Komitetów Zjednoczenia Śląska z Rzeczpospolitą w województwie kieleckiem, 1921 r.

Akta gminy Jedlnia, sygn. 167, b.n.s.

244

Kto kocha Ojczyznę!
tę skłoda ofiarę, aby
Śląsk był nasz.

Zbierają Weterani 1863 r.

N	Nazwisko Imię	Summa march	Stowarz.
1	Przytycki Bolesław	1000	tytuł
2	Wojciechowski Feliks	200	Przewodnic
3	Lepkowski Szymon	100	sto

Fragment zestawienia
efektów zbiórki na rzecz
przyłączenia Górnego
Śląska do Polski,
realizowanej przez Komitet
Centralny Weteranów 1863
r. Obrony Narodowej
Oddział w Radomiu, 1921 r.

Akta gminy Jedlnia, sygn. 167, b.n.s.

Opracowanie i wybór źródeł:
Krzysztof Głowacki

Bibliografia:

1. Autor nieustalony, *III powstanie śląskie*, artykuł zamieszczony na łamach portalu historycznego *Dzieje.pl*, <https://dzieje.pl/aktualnosci/iii-powstanie-slaskie>,
dostęp: 24.11.2020 r.
2. Instytut Badań Regionalnych Biblioteki Śląskiej w Katowicach, *III powstanie śląskie w 1921 r.*, opracowanie zamieszczone na stronie internetowej Samorządu Województwa Śląskiego, <https://powstania.slaskie.pl/content/iii-powstanie-slaskie-w-1921-roku>,
dostęp: 24.11.2020 r.
3. Autor nieustalony, *Powstanie śląskie*, opracowanie zamieszczone na platformie *Eduś*,
<http://edus.ibrbs.pl/powstania-slaskie/>, dostęp: 24.11.2020 r.
4. *Powstania śląskie 1919-1920-1921*, red. nauk. Prof. zw. dr hab. Ryszard Kaczmarek,
Encyklopedia Województwa Śląskiego, T. VI, 2019 r.,
http://ibrbs.pl/mediawiki/index.php/Powstania_%C5%9Bl%C4%85skie_1919-1920-1921,
[1921](http://ibrbs.pl/mediawiki/index.php/Powstania_%C5%9Bl%C4%85skie_1919-1920-1921), dostęp: 24.11.2020.

Zachęcamy również do odwiedzenia strony internetowej *Powstańcy śląscy*
(<http://www.powstancyslascy.pl/>).